

Bedömargruppens yttrande över kvalitetssäkringsarbetet vid Stockholms universitet

Bedömargruppens uppdrag

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) har gett oss i uppdrag att granska kvalitetssäkringsarbetet vid Stockholms universitet. I detta yttrande framgår våra bedömningar med vidhängande motiveringar och ett förslag till samlat omdöme.

Härmed överlämnar vi vårt yttrande till UKÄ.

Bedömargruppens sammansättning

I bedömargruppen har följande ledamöter ingått:

- Professor Kerstin Norén, Göteborgs universitet (ordförande, sakkunnig)
- Universitetslektor Monica Londen, Helsingfors universitet (sakkunnig)
- Kvalitetschef Liselott Lycke, Högskolan Väst (sakkunnig)
- Christina Dackling, Linnéuniversitetet (studentrepresentant)
- Filosofie doktor Per Kornhall, Sveriges läromedelsförfattares förbund (arbetslivsföreträdare).

Bedömargruppens arbete

Granskningen har utgått ifrån de krav som ställs i högskolelagen (1992:1434) och högskoleförordningen (1993:100) samt i *Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG 2015)*¹. Se vidare *Vägledning för granskning av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete* (UKÄ 2018). Underlag för bedömningen har utgjorts av lärosätets självvärdering, studentinlaga samt dokumentation kopplat till de fördjupningsspår som bedömargruppen har granskat vid det andra platsbesöket. Intervjuer har genomförts i samband med två platsbesök, med representanter för lärosätet och för studenter och doktorander samt med arbetslivsföreträdare som lärosätet samarbetar med. Scheman för platsbesöken återfinns i bilaga 1 och 2.

Bedömningsprocessen

På grundval av underlagen har vi granskat lärosätets kvalitetssäkringsarbete och gjort en bedömning utifrån nedanstående bedömningsområden.

Bedömningsområden:

- styrning och organisation
- förutsättningar
- utformning, genomförande och resultat
- jämställdhet
- student- och doktorandperspektivet
- arbetsliv och samverkan.

¹ Se även UKÄ:s översättning *Standarder och riktlinjer för kvalitetssäkring inom det europeiska området för högre utbildning (ESG), 2015*.

UKÄ har delgivit lärosätet vårt preliminära yttrande för att ge möjlighet att korrigera eventuella sakfel. Delningstiden var tre veckor. Vi har tagit del av lärosätets svar (se bilaga 4), och i de fall där vi gjort bedömningen att det har varit befogat har yttrandet korrigerats.

För bedömargruppen

Kerstin Norén
Ordförande

Bedömargruppens bedömning

Stockholms universitet

<p>Lärosäte Stockholms universitet</p>	<p>ID-nr A-2019-09-4761</p>
<p>1. Styrning och organisation Bedömning med motivering: Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet Bedömning med motivering: Tillfredsställande</p> <p>Lärosätets system för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av utbildning håller generellt sett hög kvalitet. Systemet är noggrant uppbyggt för att involvera hela lärosätet. Dess koppling till lärosätets mål och strategier är något otydligare på detaljnivå men fungerar väl på en övergripande nivå. Lärosätets kvalitetspolicy är offentlig och presenteras tillsammans med övriga styrande dokument inom kvalitetssystemet på öppna webbplatser. Det framgår tydligt att kvalitetspolicyn utgår från lärosätets strategier.</p> <p>Ansvarsfördelningen för kvalitetsarbetet är tydlig, trots att den är olika uppbyggd inom lärosätets två övergripande vetenskapsområden: det humanvetenskapliga området och det naturvetenskapliga området. Bedömargruppen är mycket positiv till hur lärosätet har arbetat och fortsätter att arbeta med att skapa delaktighet, engagemang och ansvar för kvalitetsarbetet bland studenter och lärare. Dock finns det vissa undantag för de internationella studenternas och doktorandernas delaktighet.</p> <p>Bedömargruppen noterar att det finns brister i kursutvärderingarna, vilka påverkar bedömningen av lärosätets systematiska tillvaratagande av resultat från kvalitetssystemet i det lärosätetsgemensamma kvalitetsarbetet och i utvecklingen av kvalitetssystemet. Ett förbättringsarbete har dock påbörjats, men återkopplingen av kursvärderingsresultat till studenterna sker inte alltid på beslutat sätt och information om resultat från kvalitetssystemet som är riktad till olika externa intressenter kunde vara mer utvecklad än vad som i dagsläget är fallet.</p> <p>Bedömargruppen vill lyfta fram följande styrkor inom bedömningsområdet:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Lärosätet präglas av en genomtänkt organisation med flera nya enheter. · Rektors kvalitetsdialoger utgör ett mycket förtjänstfullt inslag i uppföljningen av utbildningarna. · Det finns många utmärkta styrdokument som redan bidragit kraftigt till en kvalitetskultur. · Lärosätet har inrättat nya och mer detaljerade regler för studentinflytande. · Det finns vid lärosätet en ökande kunskap och allt större intresse för kvalitetsarbete hos anställda. <p>Bedömargruppen vill lyfta fram följande utvecklingsområden som mest angelägna:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Arbetet med studenternas kursvärderingar och studiesituation behöver bli mer omfattande och inbegripa alla ämnen, nivåer och studentgrupper inom lärosätet. · Lärosätet behöver förbättra sitt arbete med att sprida resultat och åtgärder från kvalitetssystemet till relevanta intressenter, framför allt studenter och externa parter. · Lärosätet skulle med fördel kunna inrätta programutvärderingar, förslagsvis vid slutet av varje utbildning. 	
<p>1.1 Lärosätets kvalitetssystem är uppbyggt för att säkerställa kvaliteten i utbildningarna och det relaterar till övergripande mål och strategier som lärosätet fastställt för sin utbildningsverksamhet.</p>	

Bedömning med motivering: Uppfylld

Det förnyade kvalitetssystemet är sammanhållet och lyhört, samt har en tydlig struktur där lärosätets alla nivåer ingår inklusive den högsta ledningen. Upplägget med å ena sidan periodiskt återkommande utbildningsgranskningar och å andra sidan fortlöpande kursutvärderingar medger goda förutsättningar för att säkerställa utbildningarnas kvalitet. Det finns dock en del angelägna utvecklingsområden. Dessa har att göra med i vilken utsträckning som viktig information från de fortlöpande kursutvärderingarna når lärosätets ledning och där i förlängningen leder till utveckling av kvalitetssystemet. Kopplingen mellan kvalitetssystemet och alla lärosätets strategiska mål är också något otydlig, men ledningen arbetar medvetet med detta. Det finns alltså en medvetenhet hos ledningen om att olika slags utvecklingsbehov finns. En mer utvecklad och förbättrad kursvärderingsverksamhet är likväl önskvärd och det sker också ett arbete vid lärosätet med att åstadkomma en sådan. Varje år genomförs så kallade kvalitetsdialoger mellan rektor och ledningarna för de två områdesnämnderna och det framgår i underlaget att en förlängning av tiden för dessa nyligen har gjorts, vilket också det sannolikt bidrar till att utvecklingstakten ökar.

Bedömargruppen kan utifrån underlagen konstatera att det under lång tid har funnits olika slag av kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling vid lärosätet. Det nuvarande systemet för utbildningsgranskningar bygger enligt självvärderingen på tidigare beprövade system från olika delar inom organisationen. Kvalitetssystemet är avsett att vara mer sammanhållet och gemensamt engagerande för hela lärosätet än de tidigare motsvarigheterna. Bedömargruppen anser att lärosätet är på god väg att uppfylla dessa mål, även om en del områden behöver följas upp ytterligare på central nivå. Det gäller främst organisering och kvalitetsansvar i lärarutbildningen, systematisk arbetslivsanknytning, återkoppling av kursvärderingsresultat till studenterna samt åstadkommandet av en god och inkluderande utbildningsmiljö för bland annat de internationella doktoranderna.

Det nuvarande kvalitetssystemets tillkomst vid lärosätet spänner över femårsperioden 2015 - 2020. I självvärderingen beskrivs hur lärosätet har valt att sätta in sitt kvalitetssystem i ett brett perspektiv innehållande ett antal delområden som vart och ett inrymmer förutsättningar, processer och aktiviteter för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling. De sex delområdena är: organisation och styrning, etablering, revidering och avveckling, planering, genomförande och uppföljning, antagning och examen, anställning och kompetensutveckling samt studentstöd och information.

Bland de dokument som inrättats under den ovan nämnda perioden ingår den kortfattade och övergripande kvalitetspolicy som beslutades av rektor 2019, samt Regler för utbildningsgranskningar som anger riktlinjerna för det omfattande system för interna utbildningsutvärderingar vilket sedan 2020 löper över en sexårscykel. I de interna utbildningsgranskningarna används ett antal kvalitetskriterier: elva för grundnivå respektive avancerad nivå och tretton för forskarutbildningen

Det framgår i självvärderingen att den kontinuerligt löpande delen av kvalitetssystemet främst utgörs av kursutvärderingar, det vill säga studenternas kursvärderingar och lärosätets hantering av dem. Under den gångna femårsperioden har lärosätet arbetat med att förenkla hanteringen av kursvärderingar och bland annat har mallarna för kursvärderingar förbättrats. Det sker i dagsläget också ett arbete med att utveckla digitala processer för kursvärderingarna och ett första steg har tagits på ledningsnivå genom att sju gemensamma frågor till alla studenter nu är obligatoriska i alla lärosätets kursvärderingsmallar. Kursvärderingssvaren analyseras och kommenteras av läraren som utifrån sin analys därpå sammanställer en kursrapport, vilken sedan diskuteras på institutionsnivå. I

Datum
2021-12-14Reg.nr
411-00436-19

enstaka fall kan på förekommen anledning kursrapporter tas upp också på områdesnivå, men framför allt utgör sammanställningar av kursvärderingsresultat ett viktigt underlag till de utbildningsrapporter som inom ramen för interna utbildningsgranskningar framställs av berörd institution. Dessa utbildningsrapporter utgör i sin tur viktiga underlag till de granskningsrapporter som vid interna utbildningsgranskningar skapas och som hanteras på områdesnivå, varifrån eventuella åtgärdskrav återförs till institutionerna i en kvalitetscykel.

På ett indirekt sätt påverkar alltså kursvärderingsresultat och kursrapporter – eftersom utbildningsrapporterna är betydelsefulla vid interna utbildningsgranskningar – i viss mån innehållet i de kvalitetsrapporter som de båda områdena varje år delger rektor och som bland annat uppehåller sig vid resultat från interna utbildningsgranskningar. Kvalitetsrapporterna innehåller dessutom information gällande övrigt kvalitetsarbete inom området i fråga som exempelvis aktuella tillsynsärenden och resultat från eventuella externa utvärderingar. Dessa kvalitetsrapporter utgör i sin tur ett viktigt underlag till de kvalitetsdialoger som rektor varje år har med områdesnämnderna.

Det framgår av underlagen att kursvärderingar ibland inte erbjuds efter en kurs och att det ibland händer att de inte besvaras av studenterna. Eftersom kursvärderingar utgör en så betydande del av det kontinuerliga, utbildningsnära kvalitetsarbete som sker under tiden mellan det att utbildningen granskas vart sjätte år ser bedömargruppen detta som ett utvecklingsområde. Vore det så att programutvärderingar – som förslagsvis kunde infalla vid utbildningens slut – regelmässigt genomfördes vid lärosätet, anser bedömargruppen att den iakttagna bristen vad gäller kursvärderingarna skulle vara något mindre angelägen att komma till rätta med. Det framgår dock av underlagen att programutvärderingar inte görs på regelbunden basis över hela lärosätet, vilket också det är att betrakta som ett utvecklingsområde. I Humanvetenskapliga områdets mål och åtgärder 2021-2022 anges som ett av flera övergripande mål för området att institutionerna bland annat ska genomföra exitundersökningar utifrån befintliga registerdata och i en kvalitetsrapport från det naturvetenskapliga området framläggs ett förslag om att införa "enkäter till studenter mot slutet av sin utbildning, eller efter avslutad utbildning". Bedömargruppen välkomnar sådana målsättningar, eftersom programutvärderingar av någon form skulle vara ett värdefullt tillskott i det löpande kvalitetsarbetet under tiden mellan det att interna utbildningsgranskningar infaller.

Hela lärosätets kvalitetssystem kopplas explicit till svensk högskolelag och högskoleförordning samt till Standards and Guidelines for Quality Assurance in European Higher Education Area (ESG). Trots behovet av fortsatt arbete med kursvärderingarna ser systemet mycket gediget ut.

Det rådgivande organet Rektors beredning för universitetsgemensamma utbildningsfrågor och system för kvalitetssäkring (Rebus) inrättades 2015 av rektor och leds av prorektor. Organet har enligt vad som framgick vid platsbesök betytt mycket för kvalitetssystemets förankring och effektivitet. Rebus ansvar är bland annat att utveckla och vid behov revidera systemet med interna utbildningsgranskningar. Detta sker varje år. Bedömargruppens intryck vid platsbesöken är att Rebus är en mycket väl ansedd inrättning som betytt mycket för utvecklingen av en kvalitetskultur vid lärosätet. Det omfattande dokumentet Regler för studentinflytande spelar också en viktig roll för kvalitetsarbetet och dess resultat.

Platsbesöken visade hur prorektor varje år rapporterar till styrelsen om kvalitetsarbetet utifrån ovan nämnda underlag. Vid platsbesök sades även att styrelsens ansvarstagande för lärosätets goda och stabila ekonomi är en viktig kvalitetsgarant för lärosätet och dess utbildningsresultat som medverkar

Datum
2021-12-14Reg.nr
411-00436-19

till att skapa anställningsbara studenter.

Det framgår av självvärderingen att rektors kvalitetsdialoger infördes med det nya kvalitetssystemet. Bedömarens intryck från platsbesöken är att de har blivit mycket uppskattade och bidragit till att skapa ett större engagemang än tidigare för kvalitetsfrågor över hela lärosätet. Detsamma sades vid platsbesök om upplägg och genomförande av de interna utbildningsgranskningar som hunnit genomföras. Det hela tycks vara på god väg mot den "kvalitetskultur" som beskrivs i ESG och lärosätets kvalitetspolicy. Enligt vad som framkom vid platsbesök förekommer dock bristande engagemang för kvalitetskulturen här och var inom lärosätet.

Medan kvalitetssystemet till sin själva uppbyggnad är förtjänstfullt utformat är dess relation till lärosätets Strategier för Stockholms universitet 2019-2022 däremot något otidigare, även om det framhölls vid platsbesök att "allt hänger ihop" och att styrelsen känner stor trygghet i hur verksamheten vid lärosätet fungerar under ledningens överinseende. Det framgick att styrelsen hyser stor tillit till lärosätet och de interna kontrollmekanismerna via internrevisionen förstärker detta. Det är rektor som fattar beslut om kvalitetspolicy och kvalitetssystemet, medan styrelsen beslutar om strategierna.

Vid närmare jämförelser mellan lärosätets strategier och kvalitetssystemet uppstår en del frågor. En av dem rör hur väl strategierna speglas i kvalitetssystemet. I inledningen till Strategier för Stockholms universitet 2019-2022 sägs att lärosätet långsiktigt ska "bidra till det hållbara demokratiska samhället genom en solid och bred vetenskaplig grund". Bland de kvalitetskriterier som ingår i lärosätets interna utbildningsgranskningar på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå saknas dock sådana som handlar om hållbarhet och internationalisering. De ingår i de krav på vad lärosätena kontinuerligt ska arbeta med enligt 1 kap. 5 § högskolelagen. Däremot ingår högskolelagens övriga krav på lärosätenas arbete med breddad rekrytering och jämställdhet. De nämns i strategierna och ingår bland kvalitetskriterierna i de interna utbildningsgranskningarna.

Beträffande samverkan för samhällsnytta, så poängteras också denna i lärosätets strategier. Det är bedömarens uppfattning att det ömsesidiga utbytet mellan lärosätet och det omgivande samhället behöver förstärkas. I Strategier för Naturvetenskapliga området 2017-2022 tillkännages dock att området "ska upprätta kommunikationskanaler för dubbelriktad information mellan området och omvärlden". Likaså anges i Åtgärdsplan för universitetsförvaltningen 2021-2022 att samverkan ska leda till "ömsesidiga fördelar genom flöden av idéer och kunskap mellan universitetet och olika aktörer i samhället". Bedömarens grupp ser positivt på dessa skrivningar i måldokument på förhållandevis hög nivå inom lärosätet.

Medlemmar i styrelsen gav vid platsbesök uttryck för att de är medvetna om att det behöver finnas en röd tråd av olika periodicitet i lärosätets utveckling, eftersom allt inte kan åstadkommas samtidigt. Av platsbesöken framgick att kvalitetskriterierna ska vara långsiktigt föränderliga och att strategierna också är det. Det är bedömarens uppfattning att ledningen också inser att det finns behov av utveckling och justering för att få ett bättre samband mellan å ena sidan lärosätets strategier och å andra sidan kvalitetskriterierna i de interna utbildningsgranskningarna.

1.2 Lärosätet har en kvalitetssäkringspolicy, eller motsvarande, som är offentlig och en del av den strategiska styrningen.

Bedömning med motivering: Uppfylld

Lärosätet har en mycket kortfattad och övergripande kvalitetspolicy medan systemet för kvalitetssäkring i sin helhet är betydligt mer detaljerat och omfattande. Alla de dokument som ingår i kvalitetssystemet finns publicerade på lärosätets webbplatser. Målen i kvalitetspolicyen överensstämmer i hög grad med hur systemet för kvalitetssäkring som sådant är uppbyggt. Kvalitetspolicyen i sig knyter an till strategins värderingar, men återföringen av resultaten från kvalitetsarbetet till strategierna skulle kunna förstärkas ytterligare. Bedömaregruppen vill framhålla betydelsen av att dokumenten finns tillgängliga på engelska.

Kvalitetspolicyen omfattar drygt en sida och beskriver utgångspunkterna för hur lärosätet kvalitetssäkrar och utvecklar kärnverksamheten – det vill säga forskning och utbildning – med målet att uppnå högsta kvalitet. Policyens tre underrubriker sammanfattar hur kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling ska ske i en kvalitetsmedveten kultur, genom organisation och ledning samt inom kvalitetssystemet. Under rubriken Kvalitetsmedveten kultur framgår att lärosätets kvalitetsarbete ska vila "på en vital och väl förankrad kvalitetsmedveten kultur som utmärks av ett reflekterande och kritiskt kunskapsökande liksom av ett förmedlande och försvar av etablerad kunskap". Det framgår också att en "inkluderande miljö är en del av kvalitetskulturen. I en sådan miljö tillvaratas de resurser som personal och studenter med olika bakgrund, livssituation och kompetens tillför universitetet och alla bemöts på ett likvärdigt och respektfullt sätt". Under rubriken Organisation och ledning framgår att en kvalitetsdrivande kultur "grundas på engagemang, förtroende och enskilt ansvarstagande". Här görs även gällande att kvaliteten i beredning och beslut säkerställs i lärosätets olika slags kollegiala organ genom den breda kompetens som finns bland organens ledamöter.

Lärosätets kvalitetssystem beskrivs i kvalitetspolicyen som att det "består av både utveckling och granskning som omfattar förutsättningar, genomförande och uppföljning av utbildning och forskning". Kvalitetssystemet ska även bidra till att uppfylla målet om att lärosätets "forskning och utbildning ska hålla högsta internationella kvalitet", vilket även anges i Strategier för Stockholms universitet 2019-2022. Regelbunden granskning och uppföljning för att utveckla och säkerställa kvaliteten i verksamheten omnämns särskilt i kvalitetspolicyen, liksom även säkerställandet av lagar och förordningar genom kvalitetssystemet. Slutligen ska kvalitetssystemet också svara upp mot sådana förväntningar och kvalitetskrav som olika interna och externa intressenter ställer på verksamheten.

Dessa mål i kvalitetspolicyen anser bedömaregruppen stämmer väl överens med lärosätets uppbyggnad av systemet för kvalitetssäkring i dess helhet. Kvalitetspolicyen tar sin utgångspunkt i lärosätets övergripande strategier, vilket kommer till uttryck i formuleringen i båda dokumenten om att lärosätets forskning och utbildning ska hålla högsta internationella kvalitet. Men i övrigt är kopplingen enligt bedömaregruppen svårare att se i detaljerna, utan ligger mer på värderingsnivå. Ett exempel på detta är det som sägs i kvalitetspolicyen om en inkluderande miljö och som kan kopplas till strategiernas mål för breddad rekrytering. Där sägs att lärosätet aktivt ska "sträva efter att attrahera studenter från studieovana miljöer, vilket ökar möjligheterna att rekrytera de bästa studenterna oavsett bakgrund". Åtgärder för att arbeta med bland annat breddad rekrytering framgår också av de båda områdenas åtgärdsplaner, vilket bedömaregruppen ser positivt på.

Bedömaregruppen vill rikta kritik mot detta att dokumenten inte finns tillgängliga på engelska, även om många idag kan använda verktyg för automatöversättning. Det är inte desto mindre bedömaregruppens uppfattning att kvalitetspolicyen på ett tydligt sätt knyter an till lärosätets strategier och således utgör en del av den strategiska styrningen.

1.3 Lärosätet har en ändamålsenlig och tydligt definierad ansvarsfördelning för kvalitetsarbetet.**Bedömning med motivering: Uppfylld**

Bedömargruppens uppfattning är att det finns vissa oklarheter om ansvarsfördelningen, bland annat när det gäller institutionsöverskridande utbildningar. Beslutsordning och vidaredelegationer skiljer sig också åt mellan det humanvetenskapliga och det naturvetenskapliga området. Trots det är bedömargruppens intryck att ansvarskedjan för kvalitetsarbetet är ändamålsenlig och generellt sett fungerar väl.

Ansvar för kvalitetsarbetet beskrivs i Arbetsordning vid Stockholms universitet som fastställdes 2020. Bedömargruppens uppfattning är att systemet är klart och tydligt beskrivet. Beredning och beslut som rör utbildning och forskning ska fattas av undervisande och forskande personal med vetenskaplig kompetens så nära den verksamhet som berörs av beslutet som möjligt. Bedömargruppen konstaterar att liknande formuleringar finns i högskolelagen. I kvalitetspolicyn står följande: "De kollegiala organen [de två områdesnämnderna] leds av ordförande, tillika linjechefer, som har ett övergripande ansvar för det löpande kvalitetsarbetet och för att, i dialog med och via underställda linjechefer och kollegiala organ [fakultets- och institutionsstyrelser], organisera verksamheten och leda nödvändigt förändringsarbete." Eventuella åtgärdsplaner efter interna utbildningsgranskningar beslutas av områdesnämnderna. Resultaten från de utbildningsgranskningar som ägt rum under året sammanfattas också i områdesnämndernas kvalitetsrapporter, vilka delges rektor varpå de ligger till grund för påföljande kvalitetsdialoger.

Institutionsledningarna ansvarar för att de anställda har kunskap om innehållet i kvalitetssystemet och annan verksamhetsstyrning, samtidigt som de beslutar om det verksamhetsnära vetenskapliga innehållet och det pedagogiska genomförandet av kurser. Exakt vilka ytterligare utbildningsbeslut som delegerats till institutionsstyrelserna eller till fakulteter skiljer sig dock åt mellan de två områdena. Olika fakulteter finns enbart inom det ena området eftersom det naturvetenskapliga området omfattar en enda fakultet. Exempelvis finns det skillnader mellan områdena när det gäller att fastställa utbildnings- och kursplaner samt avveckla utbildningar. Ansvarsfördelningen när det kommer till olika slags beslut är tydligt definierad i bland annat Besluts- och delegationsordning för Stockholms universitet, även om vidaredelegationer inom de båda områdena alltså kan skilja sig något åt sinsemellan. Bedömargruppens uppfattning är att det likväl finns otydligheter i en del fall, bland annat när en utbildning ges på flera olika institutioner som inom lärarutbildningen. Det framgår i självvärderingen att just lärarutbildningen inför en ny organisation, där bland annat den här frågan behöver hanteras. Också inom andra institutionsöverskridande utbildningar har bedömargruppen sett liknande problem, men saknar belägg för att lärosätet har genomfört åtgärder för att överbygga problemen. Här föreligger ett utvecklingsområde.

Detta att fördelningen av ansvar ligger på olika nivåer inom de två områdena orsakar även enligt studentinlagan en del extra problem för studentinflytandet och för utbildningen av studentrepresentanter. Handlägningsordning för hantering av klagomål från studenter rörande utbildning beskriver däremot i detalj hur och till vem klagomål på den verksamhetsnära utbildningen ska framföras och vem som ansvarar för att ta hand om klagomålen. Vid platsbesök fick bedömargruppen också intrycket att handlägningsordningen överlag ändå är ändamålsenlig och att eventuella problem bör kunna lösas med kommunikation, även om olikheter vad gäller

Datum
2021-12-14Reg.nr
411-00436-19

beslutsordningen mellan de båda områden kan medföra svårigheter för nyutträdde studentrepresentanter.

1.4 Lärosätet har systematiska processer som uppmuntrar till delaktighet, engagemang och ansvar hos lärare, övrig personal samt studenter och doktorander.

Bedömning med motivering: *Uppfylld*

Bedömargruppen förhåller sig positiv till hur lärosätet har arbetat med att skapa delaktighet och ansvar, inte minst bland studenter och lärare på grundnivå och avancerad nivå. En del arbete återstår dock, särskilt för att bättre inkludera internationella studenter och doktorander i kvalitetsarbetet samt bevaka att deras studiesituation utvecklar sig på ett bra sätt. Det är ändå bedömargruppens uppfattning att olika funktioner vid lärosätet som exempelvis Rebus, CeUL och studierektorerna på ett förtjänstfullt sätt bidrar till engagemang för kvalitetsfrågor inom hela verksamheten och till uppkomsten av en kvalitetskultur.

Det framgår tydligt av underlagen att lärosätet under flera år har arbetat intensivt med delaktigheten i kvalitetsstyrningen. Detta har skett bland annat genom inrättandet 2015 av Rektors beredning för universitetsgemensamma utbildningsfrågor och system för kvalitetssäkring (Rebus). Förutom prorektor ingår i Rebus ordförandena för områdenas utbildningsberedningar, chefen för studentavdelningen, kvalitetssamordnaren vid rektors kansli och studentrepresentanter. Dessutom kan chefer och utbildningsledare vid områdeskanslierna adjungeras till Rebus och således är denna inrättning väl förankrad i hela verksamheten. Dessutom använder lärosätet i allmänhet ett internt remitteringsförfarande till de två områdena innan rektor fattar beslut om lärosätets gemensamma styrdokument för utbildning. Det framgår av bland annat självvärderingen att en stor mängd andra processer för återkoppling och dialog används inom lärosätet. Bland annat besöker lärosätetsledning varje institution vartannat år.

Flera gånger vid platsbesök gavs det uttryck för att inrättandet av Rebus i kvalitetsstyrningen har lett till ett kraftigt ökat engagemang i hela verksamheten. Det påpekas också att kallelser, underlag och protokoll från Rebus sprids brett inom lärosätet och bidrar till kunskap om kvalitetsfrågorna. Centrum för universitetslärarutbildning (CeUL) ger många av sina utbildningar på engelska, vilket bland annat protokoll från CeUL:s styrelsemöten ger belägg för. Bedömargruppen fick vid platsbesöken också intryck av att studierektorerna är aktiva i att engagera personalen i kvalitetsfrågor. Sammantaget ger detta en positiv bild av lärosätets utveckling av en kvalitetskultur.

När det gäller studenternas ansvar och inflytande, så framgår det av underlagen att institutionsbaserade kontaktpersoner för studentinflytande bidrar till goda möjligheter att skapa engagemang och delaktighet. Dessa kontaktpersoner nämns i självvärderingen, studentinlagan och dokumentet Regler för studentinflytande men bedömargruppen fick vid platsbesök intrycket att det systemet ännu inte är funktionellt på alla institutioner.

I både självvärderingen och studentinlagan nämns dokumentet Regler för studentinflytande som mycket viktigt för att framöver säkerställa studentengagemanget. Dokumentet har tagits fram i nära samarbete med lärosätets studentkårer. Studentinlagan nämner att reglerna har skapat mycket bättre förutsättningar för studenterna att påverka sin utbildning än tidigare. Inte minst uppskattas att lärosätet enligt Regler för studentinflytande ger utbildningar om studentinflytande i samband med introduktionsdagar för nya studenter, samt att reglerna föreskriver att introduktionsutbildningar om

studentinflytande ska nå inte enbart studenterna utan även lärosätets personal. Regler för studentinflytande beslutades mot slutet av 2019. Eftersom de är så pass nya har de inte hunnit utvärderas i någon större utsträckning ännu, men lärosätet har enligt självvärderingen ett system med årliga "aktualitetsgranskningar" av sina styrdokument. Också reglerna för studentinflytande aktualitetsgranskas varje år, enligt självvärderingen. Den uppföljningen kommer ge lärosätet viktiga lärdomar av hur reglerna för studentinflytande fungerar i praktiken över hela lärosätet.

Bedömaregruppen anser att det är viktigt för studenternas engagemang i utbildningen att kvalitetssystemet med bland annat interna utbildningsgranskningar fungerar väl. Flera åtgärder har genomförts under 2020 för att utveckla arbetet med kursutvärderingar, exempelvis en automatiserad IT-tjänst för kursvärderingar och resultatpublicering. Både av platsbesöken och av studentinlagan framgår det dock att det fortfarande finns brister kvar att åtgärda, speciellt återkopplingen av kursvärderingsresultat till de studenter som har deltagit i kursvärderingarna. Det är också bedömaregruppens intryck utifrån vad som framkom vid platsbesök att möjligheterna till studentinflytande genom kursvärderingarna behöver förbättras för icke-svenskspråkiga studenter, framför allt för doktorander men även för studenter på avancerad nivå. Inte desto mindre kan bedömaregruppen konstatera att lärosätet har processer inom ramen för kvalitetssystemet som förtjänstfullt främjar studenters och medarbetares engagemang, ansvar och delaktighet.

1.5 Lärosätet säkerställer att de resultat och slutsatser som genereras av kvalitetssystemet systematiskt tas tillvara i den strategiska styrningen, kvalitetsarbetet och i utvecklingen av kvalitetssystemet.

Bedömning med motivering: *Inte uppfylld*

Bedömaregruppen anser att lärosätets kvalitetssystem är uppbyggt på ett sätt som bör kunna fungera väl, men att det i dagsläget finns en del angelägna utvecklingsområden. Resultat från de interna utbildningsgranskningarna hanteras huvudsakligen på ett systematiskt sätt. Sammanfattade resultat från kvalitetssystemet rapporteras minst en gång per år till styrelsen och kan därigenom inlemmas i strategiarbetet. Däremot saknas mer specifika beskrivningar av på vilket sätt viktig information från alla löpande kursvärderingar ska tas om hand. Detta blir betydelsefullt då det att döma av underlaget inte finns något lärosätessgemensamt instrument för informationsinsamling mellan de interna utbildningsgranskningarna vart sjätte år och de fortlöpande kursutvärderingarna, exempelvis programutvärderingar. Därför är det bedömaregruppens uppfattning att resultat som genereras av kvalitetssystemet inte i tillräcklig utsträckning tas tillvara vid lärosätet.

Självvärderingen visar att varje intern utbildningsgranskning följs upp på områdesnivå där det också fattas beslut om rekommendationer, nödvändiga åtgärder eller eventuell extern granskning av utbildningen i fråga. Nödvändiga åtgärder som har beslutats ska återrapporteras till områdesnämnden inom ett år, medan rekommendationer följs upp först vid nästa interna utbildningsgranskning om sex år såvida inte nämnden har fattat beslut om tidigare lagd uppföljning av dem.

Områdesnämnderna skriver årliga kvalitetsrapporter som behandlar resultaten av de interna och i vissa fall även externa utbildningsgranskningar som skett under året. I självvärderingen beskrivs hur dessa rapporter sedan används som underlag för kvalitetsdialoger mellan rektor och prorektor samt områdesnämnders ledning. Kvalitetsdialogerna används även för återföring av resultat till ledningen och omhändertas i den lärosätessgemensamma verksamhetsplaneringen. Till detta kommer att resultat också från andra håll utgör ytterligare underlag till dialogerna. Exempel på sådana underlag är resultat

från Universitetskanslersämbetet, Riksrevisionen och internrevisionen eller information från lärarkonferenser som anordnas av CeUL. Justeringar av kvalitetssystemet i sig sker med hjälp av Rebus på grundval av det här systemet med bland annat årliga kvalitetsrapporter och åtföljande kvalitetsdialoger. Kontinuerlig utbildnings- och kursutveckling sker däremot på institutionsnivå.

Av självvärderingen framgår att Rebus även ansvarar för att vid behov utveckla, revidera och föreslå rektor att besluta om att fastställa de obligatoriska mallar som används inom utbildningsgranskningarna. Likaså ansvarar Rebus för att revidera det stödmaterial som finns tillgängligt och för att löpande utvärdera metoden, förutsättningarna och processen för utbildningsgranskningar. Alla de här nämnda processerna och inrättningarna ser bedömargruppen positivt på.

Det framgår av underlagen att programutvärderingar inte genomförs inom hela lärosätet förutom de interna utbildningsgranskningarna som infaller vart sjätte år, vilket innebär att kursvärderingarna är det viktigaste instrumentet för att samla in studenternas synpunkter på utbildningen. I ljuset av det ställer sig bedömargruppen frågande till den process i vilken allt väsentligt material från kursutvärderingarna tas om hand, med tanke på att det i studentinlagen beskrivs hur studenternas kritik inte tas tillvara eller ens lyssnas på: "Det är [...] viktigt att studenternas synpunkter i exempelvis kursvärderingar tillvaratas efter varje avslutat kurstillfälle [...] samt att institutionerna är benägna att lyssna när student- och doktorandråd väljer att lyfta problem med exempelvis kurser och litteraturlistor". Bedömargruppens intryck är att en brist på lyhördhet gentemot studenternas synpunkter är ett återkommande problem på vissa utbildningar och eftersom kursvärderingar är den största och viktigaste delen i lärosätets löpande kvalitetsarbete anser bedömargruppen att den bristen behöver åtgärdas. Om det hade funnits rutinmässiga programutvärderingar – som exempelvis skulle kunna ske i enkätform vid utbildningens slut – skulle den här bristen när det gäller informationsinsamling rörande utbildningen framstå som något mindre betydelsefull.

Prorektors roll som ordförande i både Rebus och CeUL framgår av självvärderingen. Bedömargruppen är positiv till den koppling som bland annat härav finns mellan Rebus och CeUL, men uppfattar det likväl som att all den kunskap som CeUL besitter inom hela bredden av sin verksamhet kanske inte tas vara på i så hög utsträckning som den skulle kunna göra. Det är troligt att det finns förbisedd kunskap och viktiga erfarenheter av skeenden på utbildningsnära nivå som mer grundligt kunde tas tillvara av exempelvis Rebus i utvecklingsarbetet. Frånvaron av systematiska programutvärderingar bidrar också till att bedömargruppen inte anser att information från kvalitetssystemet på ett tillfredsställande sätt tas tillvara i lärosätets kvalitetsarbete.

1.6 Lärosätet säkerställer att den information som genereras av kvalitetssystemet publiceras och kommuniceras på ett ändamålsenligt sätt med relevanta intressenter och får en spridning inom organisationen.

Bedömning med motivering: *Inte uppfylld*

Varken vid platsbesök, i självvärderingen eller i lärosätets kommunikationspolicy har bedömargruppen funnit några tecken på att lärosätet arbetar systematiskt med att sprida resultat från systemet för kvalitetssäkring utanför sina interna informationskanaler. Bedömargruppen uppfattar det som att information specifikt riktad till externa intressenter om resultat från kvalitetssystemet skulle kunna tillhandahållas på ett mer utvecklat vis än vad som att döma av underlagen i dag är fallet. Det är också bedömargruppens intryck utifrån vad som framgick vid platsbesök att det inom olika delar av

lärosätet finns en ganska utbredd brist på återkoppling till studenterna.

Självvärderingen framhåller att lärosätets övergripande kommunikation – och därmed den interna och externa kommunikationen av information som genereras av kvalitetssystemet till relevanta intressenter – styrs av Kommunikationspolicy för Stockholms universitet och av lärosätets språkpolicy. Av självvärderingen framgår också att de externa målgrupperna främst är "intresserad allmänhet, studenter och andra myndigheter". Under rubriken Övrig kommunikation nämns i självvärderingen ett antal inrättningar vilka kan vara intresserade av att få information om resultat från kvalitetssystemet som till exempel programråd, utbildningsråd eller arbetsmarknadsråd med externa ledamöter i framför allt professionsutbildningar. Dessa grupper sägs vara en arena för att med externa intressenter presentera och diskutera resultat från bland annat kursutvärderingar och utbildningsgranskningar, men detta framgår inte av kommunikationspolicyn. Det är bedömargruppens uppfattning att spridningen av resultat från kvalitetssystemet till externa intressenter är ett utvecklingsområde.

Bedömargruppens intryck från självvärderingen och platsbesöken är att den interna spridningen av information från kvalitetssystemet fungerar väl, om än med vissa luckor. Studenterna ska enligt Regler för utbildning och examination på grundnivå och avancerad nivå informeras om resultat från kursvärderingar och om eventuella beslut om åtgärder föranledda av kursutvärderingar. Kursrapporter ska finnas lättillgängliga för studenter och anställda vid lärosätet senast tio veckor efter avslutad kurs. När det gäller studenterna sker dock inte detta alltid, eller kanske till och med sällan inom vissa delar av lärosätet. Bristen på återkoppling av kursvärderingsresultat tas även upp som ett problem i studentinlagen.

Kursrapporten ska även delges de studenter som påbörjar kursen vid nästföljande kurstillfälle, vilket utifrån vad som framkom vid platsbesök också normalt sker. Intern spridning bland lärare av resultat från kursvärderingar samt spridning av goda exempel på åtgärder vid negativa värderingar uppges i underlaget äga rum vid vissa av CeUL:s lärarkonferenser. Institutionerna anordnar även lärarmöten, där resultat från kursvärderingar diskuteras. Detta anser bedömargruppen är positivt men inte tillräckligt. Alla berörda lärare nås inte eftersom det inte är obligatoriskt att delta.

Kommunikationspolicyn handlar huvudsakligen om hur de anställda ska agera när de kommunicerar internt och hur de ska formulera sig i kontakter med omvärlden. Spridningen av kvalitetssystemets resultat har även i denna skrift ett internt spridningsfokus. Lärosätets öppna webbplats innehåller i dagsläget bara översiktlig och kort information om kvalitetssystemet, samt länkar till utbildningsgranskningarnas resultat. Bedömargruppen har inte i underlagen kunnat finna någon lista över externa parter som kan vara särskilt intresserade av att få individuell, riktad information inom ett visst område och arbetet med kommunicerandet av resultat framstår inte som systematiskt. Vid platsbesök framgick det också att det alls inte finns något heltäckande system av externa ledamöter i anslutning till olika utbildningar, vilka lärosätet kan kommunicera med.

I den svenska språklagen från 2009 finns ett krav på att all information från myndigheter ska finnas på svenska, men utbildning och forskning är undantagna. För lärosätenas del innebär det att all information av administrativ art måste finnas på svenska och att information på engelska bör ges parallellt med en svensk version när det gäller administrativa frågor. Hur lärosätet hanterar den frågan har bedömargruppen bara delvis kunnat utröna vid studier av dokumentation som insändes inför det andra platsbesöket, men platsbesöken gav överlag intryck av att det finns brister i omfattningen av information på engelska och å andra sidan att engelska ibland är det enda språk som används i

administrativa sammanhang. Bedömargruppen välkomnar i vilket fall förslag om att "utveckla den engelskspråkiga webben som vänder sig till internationella studenter" som återfinns i en sentida åtgärdsplan för det naturvetenskapliga området.

2. Förutsättningar

Bedömning med motivering: Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet

Bedömning med motivering: Tillfredsställande

Lärosätets kvalitetssystem ger överlag goda möjligheter att genomföra utbildningarna och att säkerställa att lärarnas vetenskapliga och pedagogiska kompetens motsvarar utbildningsverksamhetens behov. Det finns många goda exempel och tydliga riktlinjer. Det framgår dock av underlagen och platsbesöken att det finns utvecklingsområden för systematiken i det pedagogiska stödet och läranderesurserna, samt för de rutiner och processer som säkerställer att studenter och doktorander får goda förutsättningar att genomföra utbildningen inom planerad studietid. Bedömargruppen konstaterar också att det finns alltför stora skillnader mellan olika ämnen och mellan olika student- och doktorandgrupper. Därför vill bedömargruppen uppmana lärosätet att se över rutinerna och processerna för att säkerställa systematiken.

Bedömargruppen vill lyfta fram följande styrkor inom bedömningsområdet:

- Lärosätet erbjuder flera pedagogiska åtgärder, till exempel verksamheten vid Centrum för universitetslärarutbildning (CeUL), rektors kvalitetsmedel, pedagogiska ambassadörer, pedagogiska kontaktpersoner och lärarkonferenser.
- Det finns tydliga riktlinjer och regelverk som ger personalen tillgång till en främjande forskningsmiljö och pedagogisk fortbildning.
- Biblioteket ger en kurs i stöd för avhandlingsarbetet.
- Studenthälsan, Studie- och språkverkstaden samt studievägledningen ger rådgivning under pandemin på kreativa sätt.

Bedömargruppen vill lyfta fram följande utvecklingsområden som mest angelägna:

- Lärosätet bör ha en tydligare och mer jämlik systematik för att bevilja pedagogiskt stöd till studenter.
- Uppföljningen av individuella studieplaner och kursvärderingar på forskarnivå behöver ha en tydligare systematik.
- Lärosätet bör ha en infrastruktur för att kunna ge stöd till internationella studenter och doktorander.
- Lärosätet bör ha en mer systematisk uppföljning och åtgärdsbenägenhet för analyser av genomströmning och avhopp.

2.1 Lärosätet säkerställer att den undervisande personalens kompetens motsvarar utbildningsverksamhetens behov.

Bedömning med motivering: Uppfylld

Processerna, rutinerna och de formella kraven kring hur lärosätet genomför rekryteringsprocesser är tydligt beskrivna i underlagen och bedömargruppen anser att lärosätet har goda ambitioner att säkerställa att den undervisande personalens vetenskapliga och pedagogiska kompetens motsvarar utbildningsverksamhetens behov. Vid platsbesöken framkom dessutom att den undervisande personalen har goda möjligheter att bedriva forskning, vilket bidrar till att upprätthålla personalens vetenskapliga kompetens och till en starkt vetenskaplig förankring i undervisningen på alla nivåer.

I självvärderingen betonar lärosätet betydelsen av att den undervisande personalens kompetens motsvarar utbildningsverksamhetens behov och bedömargruppen finner att det både i Strategier för Stockholms universitet 2019-2022 och i kvalitetssystemet finns klara beskrivningar för detta. Riktlinjerna och rutinerna för att säkerställa den undervisande personalens vetenskapliga kompetens är systematiska och genomgående och tydligt framträdande i rekryteringsprocesser, men bedömargruppen anser att det finns utrymme för ytterligare utveckling av den pedagogiska kompetensen. I underlagen framträder dock en uttalad vilja hos lärosätet att säkerställa den undervisande personalens pedagogiska kompetens och denna ser bedömargruppen som en styrka. Centrum för universitetslärutbildning (CeUL) har här en viktig roll och CeUL:s arbete kunde lyftas fram ännu mer. Utbildning i högskolepedagogik om 15 högskolepoäng är ett krav för den undervisande personalen, vilket framgår i Anställningsordning för anställning som och befordran till lärare vid Stockholms universitet. Om en nyanställd vid tidpunkten för anställningen inte har högskolepedagogisk utbildning ska han eller hon genomgå en sådan utbildning inom två år. För att bli befordrade till universitetslektorer eller professorer krävs enligt anställningsordningen också utbildning i högskolepedagogik. Vid platsbesök underströks att kraven på pedagogisk kompetens för befordran är klart uttalade och efterföljs, i och med att det följs upp i medarbetarsamtal och när en befordran är aktuell.

I studentinlagan framförs dock kritik mot att den pedagogiska kompetensen hos den undervisande personalen ofta förbises i rekryteringsprocesser och att det på ett negativt sätt kan påverka utbildningskvaliteten vid lärosätet. Det ingår inte alltid en särskild pedagogiskt sakkunnig person i tillsättningsprocessen och att döma av vad som framgick vid platsbesök finns det utmaningar med att bedöma de sökandes pedagogiska meritportföljer. Bedömargruppen har fått intrycket att den pedagogiska bedömningen ibland är bristfällig i de tio lärarförslagsnämnderna som finns vid lärosätet. Här finns enligt bedömargruppen ett utvecklingsområde.

Bedömargruppen noterar att lärosätet enligt självvärderingen har genomfört flera goda åtgärder för att säkerställa den undervisande personalens vetenskapliga och pedagogiska kompetens. Särskilt vill bedömargruppen lyfta fram lärosätets målsättning att främja forskningsmiljön vid varje institution genom arbetstidsavtal och tilldelade forskningsresurser samt initiativet från CeUL att utbilda lärare som deltar i bedömningen av pedagogisk kompetens i rekryteringsprocesser. Som goda exempel kan nämnas att minst två externa sakkunniga som bedömer både den vetenskapliga och den pedagogiska kompetensen anlitas vid samtliga rekryteringar och att det vid två fakulteter finns en särskild pedagogiskt sakkunnig. Under platsbesöken framkom också andra tydliga effekter av lärosätets åtgärder att möjliggöra och säkerställa medarbetarnas pedagogiska kompetens och ämneskompetens så att de motsvarar utbildningsverksamhetens behov.

I underlagen framträder således en uttalad vilja hos lärosätet att vidareutveckla den undervisande personalens pedagogiska kompetens, men bedömargruppen kan utifrån bland annat studentinlagan konstatera att det ibland saknas en viss systematik i hur detta efterföljs. Bedömargruppen föreslår en vidareutveckling av systematiken som ett utvecklingsområde. Av underlagen framgår att inte alla visstidsanställda eller timplärare har genomgått högskolepedagogisk utbildning. Trots viss tveksamhet om systematiken i tillämpningen av kravet på pedagogisk kompetens, vill bedömargruppen betona att det till synes finns en hög åtgärdsbenägenhet vid lärosätet för att säkerställa att den undervisande personalens kompetens motsvarar utbildningsverksamhetens behov. Detta gäller både den vetenskapliga kompetensen och den pedagogiska kompetensen. Dessa kompetenser beaktas i rekryteringsprocessen och även genom att den undervisande personalen får möjlighet till forskning i

en stimulerande forskningsmiljö. Under platsbesöken framhölls även att lärare ofta undervisar inom sitt forskningsområde och att personalens pedagogiska kompetens prioriteras av lärosätet, vilket välkomnas av bedömargruppen.

2.2 Lärosätet säkerställer att de tillhandahåller en främjande miljö som ger undervisande personal möjlighet att utveckla såväl sin pedagogiska kompetens som sin ämneskompetens, samt förutsättningar att bedriva sitt arbete på ett effektivt sätt.

Bedömning med motivering: *Uppfylld*

Bedömargruppen konstaterar att lärosätet erbjuder en främjande miljö som ger den undervisande personalen möjlighet att utveckla sin pedagogiska kompetens och ämneskompetens. Det framgår av självvärderingen att lärosätet har tydliga riktlinjer och regelverk när det gäller detta. Vid platsbesök fick bedömargruppen också intrycket att det finns möjligheter för undervisande personal till både fortbildning och sammanhållen forskningstid. Inte desto mindre vill bedömargruppen lyfta fram att detta är en ledarskapsfråga, samt att det kunde framgå tydligare i underlaget hur säkerställandet av en främjande miljö för personalen går till på institutionsnivå.

I självvärderingen klargörs att studierektorena ansvarar för att säkerställa kompetensutvecklingstid och det framkom vid platsbesök att det finns många aktiviteter inom institutioner och lärarlag som bidrar till en främjande miljö. Exempel på sådana aktiviteter är ämneskonferenser, lärarkonferenser, pedagogiska luncher, att det finns många forskare i ett och samma lärarlag samt att kolleger används som experter. Prefekterna ansvarar för att lärarna får förutsättningar att bedriva sitt arbete på ett effektivt och ändamålsenligt sätt och prefekterna samarbetar om det. Under platsbesöken framgick också att studierektorena har en central roll i kvalitetssystemet, eftersom de ansvarar för att säkerställa personalens möjlighet till utvecklingstid och att frågan om kompetensutvecklingstid alltid tas upp till diskussion på medarbetarsamtalen. Lärosätet har därmed formella och tydliga rutiner för att säkerställa den undervisande personalens kompetensutveckling och de dagliga diskussionerna i den dialogiska styrmodellen ger goda förutsättningar för detta.

Bedömargruppen vill betona det positiva i att resultaten av diskussionerna av allt att döma når ut till lärarna och ingår som en del av lärosätets kvalitetssystem, samt att lärarnas kompetensutvecklingstid följs upp i medarbetarsamtal. Vid platsbesök framgick dock att det visserligen ges stöd för pedagogisk kompetensutveckling, men att det är svårt för den enskilda medarbetaren att få tiden att räcka till för detta. Under platsbesöken framgick även att pedagogisk kompetens inte alltid värdesätts särskilt högt, exempelvis vid tjänstetillsättningar.

Av självvärderingen framgår att CeUL ordnar utbildning i högskolepedagogik och arrangerar workshoppar om aktuella pedagogiska teman. Handledarutbildning är obligatorisk för personer som handleder doktorander, vilket bedömargruppen ser som en styrka. Också doktorander har möjlighet att delta i högskolepedagogisk utbildning och det är positivt, men vid platsbesök framkom å andra sidan att över hälften av dem som deltar i högskolepedagogisk utbildning är just doktorander. Detta finner bedömargruppen anmärkningsvärt i den mån det återspeglar den undervisande personalens möjligheter, tidsresurser eller vilja att kontinuerligt vidareutveckla sin kompetens. Här kan det finnas ett utvecklingsområde. Rektors kvalitetsmedel är ett annat positivt inslag och bedömargruppen vill framhålla som mycket önskvärt att CeUL deltar i beredningen av dessa kvalitetsmedel.

I de underlag som bedömargruppen har fått ta del av inför det andra platsbesöket framgår att det vid

Datum
2021-12-14Reg.nr
411-00436-19

nästan alla lärosätets institutioner finns så kallade pedagogiska kontaktpersoner bland den undervisande personalen. Två gånger per termin bjuds de in till CeUL för bland annat diskussioner om pedagogisk utveckling. Dessutom finns vid lärosätet mellan åtta och tio så kallade pedagogiska ambassadörer som varje år utses av CeUL och som regel är mångåriga lärare eller forskare vid sina respektive institutioner. Under ett års tid ingår de pedagogiska ambassadörerna i CeUL:s pedagogiska utvecklingsverksamhet och i underlaget framhålls att cirka en tredjedel av lärosätets institutioner i dagsläget har personal som varit eller är pedagogiska ambassadörer. De här pedagogiska kontaktpersonerna och pedagogiska ambassadörerna betraktar bedömargruppen som styrkor eftersom de bidrar till att skapa en helhetsmässig, pedagogiskt främjande miljö vid lärosätet. Det framgick vid platsbesök att verksamheterna med pedagogiska kontaktpersoner och pedagogiska ambassadörer är högt uppskattade och är en betydelsefull del av kvalitetssystemet. Vid platsbesök påtalades också att mindre inslag i verksamheten inom institutionerna har stor betydelse för personalens förutsättningar att utveckla sin kompetens, exempelvis olika slags aktiviteter inom lärlagen.

Bedömargruppen kan utifrån vad som framgår i underlagen konstatera att det finns en tydlig medvetenhet om att den undervisande personalen ska få möjlighet att utveckla både sin pedagogiska kompetens och sin ämneskompetens. Både på områdes- och fakultetsnivåerna finns en medvetenhet om betydelsen av bland annat högskolepedagogik och att anordna workshoppar – om exempelvis jämställdhet, kursutvärderingar och motverkande av plagiat med mera – samt en främjande forskningsmiljö. Trots lärosätets höga ambitioner och flera goda exempel lyfter studentinlagan fram att den undervisande personalen ibland har bristande pedagogisk kompetens. Av information som gavs vid platsbesöken och i skriftliga underlag som bedömargruppen fått ta del av inför det andra platsbesöket framgår det att pedagogiska åtgärder har haft positiv effekt, åtminstone inom vissa ämnen. Bedömargruppen vill därför understryka betydelsen av att lärosätets kvalitetssystem ger möjlighet att systematiskt och fortlöpande följa upp att de goda ambitionerna efterföljs och att den undervisande personalen kontinuerligt får goda förutsättningar att bedriva sitt arbete och vidareutveckla sin kompetens – samt att detta systematiskt följs upp även på ledningsnivå. Vidare anser bedömargruppen att verksamheten vid CeUL är en mycket betydelsefull, lärosätessgemensam tillgång.

2.3 Lärosätet säkerställer att infrastruktur, studentstöd och läranderesurser är ändamålsenliga för studenternas och doktorandernas lärande och att dessa används på ett effektivt sätt.

Bedömning med motivering: *Uppfylld*

Bedömargruppen konstaterar att det finns flera goda exempel och rutiner exempelvis när det gäller studenthälsan, studievägledning och karriärvägledning och som framgår av självvärderingen sker en uppföljning av infrastruktur och studentstöd i samband med lärosätets interna utbildningsgranskningar. Däremot verkar det som om tilldelandet av pedagogiskt stöd inte systematiskt följs upp och att det råder variation inom lärosätet vad gäller hur och om pedagogiskt stöd tilldelas.

Självvärderingen tydliggör att lärosätet har infrastruktur, studentstöd och läranderesurser som till viss utsträckning fungerar ändamålsenligt. Bedömargruppens intryck är dock att systematiken inte är heltäckande. Studenthälsan som arbetar förebyggande har begränsade resurser och det framgår av studentinlagan att processen för att bevilja pedagogiskt stöd till studenter medför att studenter från olika institutioner som är i behov av stöd behandlas på ett sinsemellan olikartat sätt. I studentinlagan

påpekas också att institutionerna själva väljer om de ska ge pedagogiskt stöd till studenter som rekommenderats detta av den centrala studentavdelningen, vilket innebär att det inte heller finns någon påtaglig systematik i det slags stöd som studenterna eventuellt får.

Olika pedagogiska stödformer tas upp i självvärderingen, men vid platsbesök fick bedömargruppen en tydligare uppfattning om processen för att bevilja pedagogiskt stöd. En central samordnare ger en rekommendation om särskilt pedagogiskt stöd som examinatorn oftast följer, men det kan finnas situationer när studenterna får olika besked från olika institutioner i samma ärende eller vid liknande stödbehov. Studentinlagan framhåller också en brist på tillgång till individuell rådgivning. Dessa rutiner – och inte minst olikheterna mellan institutioner vid hantering av studenters stödbehov – anser bedömargruppen påverka ändamålsenligheten i de resurser som lärosätet har upprättat för att säkerställa att infrastruktur, studentstöd och läranderesurser håller god kvalitet.

Bedömargruppen uppmanar lärosätet att tydligare kommunicera principerna för pedagogiskt stöd till studenterna och att åstadkomma en systematik i beviljandet av stöd som är transparent också för studenterna. Vid platsbesök framkom vidare att lärare inte har tillräcklig kunskap för att säkerställa att studenterna vid behov får pedagogiskt stöd, samt att de inte i tillräcklig grad känner till systemet för hur stöd beviljas. Bedömargruppens intryck utifrån studentinlagan och platsbesöken är att det ofta är upp till enskilda lärare att hitta på egna sätt att erbjuda pedagogiskt stöd. Därför vill bedömargruppen framhålla betydelsen av att lärosätet kvalitetsutvecklar rutiner och processer kopplade till studentstöd av olika slag. Likaså är det bedömargruppens uppfattning att lärosätet bör skapa ett centralt systematiskt stöd för lärare i det här avseendet, för att säkerställa att studentstöd och läranderesurser är ändamålsenliga för studenternas och doktorandernas lärande.

Utifrån vad som framkom vid platsbesök förhåller sig bedömargruppen tveksam till om sådant studentstöd och läranderesurser som tillhandahålls av lärosätet är ändamålsenliga för utbildning på forskarnivå och för internationella studenter. Doktorander kan ibland bli utan stöd för att de inte räknas till kategorierna studenter eller arbetstagare. Bedömargruppen är väl medveten om att det finns generella utmaningar i doktorandernas situation som inte är knutna till ett specifikt ämne eller lärosäte, men här vill bedömargruppen främst lyfta fram att studie- och karriärvägledningen för doktorander kunde vara mer systematisk och jämlik för doktorander som tillhör olika forskarutbildningsämnen. Uppföljningen av studie- och karriärvägledningen sker i samband med lärosätets interna utbildningsgranskningar. Det förefaller dock utifrån underlagen finnas stora skillnader i hur studie- och karriärvägledningen genomförs och efterföljs, vilket leder till bristande likvärdighet för doktorander inom olika forskarutbildningsämnen. På liknande sätt är bedömargruppen oklar över hur pass tillgängliga studentstöd och läranderesurser är för internationella studenter inom olika ämnen. Bedömargruppen vill dock betona att sådana bristfälligheter i kvalitetssystemet som identifierats både utifrån bedömningsunderlagen och vid platsbesök inte omfattar alla utbildningar. Detta att det förekommer variationer mellan ämnen och utbildningar på grundnivå och avancerad nivå är naturligt, men bedömargruppen vill här ändå påtala en viss brist på systematik inom hela lärosätet.

Vid platsbesök framkom att studenthälsan arbetar mycket med grupper och att det finns goda möjligheter för studenter att få stöd i grupp. Enligt vad som framkom vid platsbesök kan studenthälsan erbjuda alla sina tjänster också på engelska och att de har utvecklat nya sätt att ge rådgivningen under pandemin. Detta vill bedömargruppen framhålla som en styrka. Det var dock inte tydligt i vilken utsträckning som studenthälsan är tillgänglig för doktorander. Biblioteksverksamheten nämns i lärosätets självvärdering, men vid platsbesök gavs uttryck för mycket varierade uppfattningar om

biblioteket som en resurs i studierna.

Bedömargruppens uppfattning utifrån vad som framkom vid platsbesök är att Studie- och språkverkstaden är en styrka. Dessutom är Rådet för arbetsmiljö och lika villkor en kontaktyta för studenter, lärare och stödfunktioner. Vid lärosätet finns även en grupp som en gång om året diskuterar studenthälsa, enligt vad som framkom vid platsbesök. Vid lärosätet diskuteras även Studenthälsan på regelbunden basis i organiserad form, enligt vad som framkom vid platsbesök. Detta ser bedömargruppen som en positiv effekt av denna lärosätesgranskning. Det framgick också vid platsbesök att lärosätet ska ta till vara de goda erfarenheterna från distansundervisningen under pandemin, bland annat tillgänglighetsaspekten – till exempel att lärandemiljön och studenthälsans tjänster är tillgängliga för alla studenter – och införa dem i kvalitetssystemet. Studievägledningen har enligt vad som framkom vid platsbesök under pandemin utvecklat kreativa arbetssätt för att nå studenterna, vilket bedömargruppen också ser som en styrka.

2.4 Lärosätet säkerställer, genom rutiner och processer, att studenter och doktorander ges goda förutsättningar att genomföra utbildningen inom planerad studietid.

Bedömning med motivering: *Inte uppfylld*

Lärosätet har flera rutiner och processer för att säkerställa att studenter och doktorander får goda förutsättningar att genomföra sin utbildning inom planerad studietid. Bedömargruppen finner dock att det finns stora variationer i dessa processer mellan ämnen och studerandegrupper på olika nivåer, samt att inte minst doktorandernas förutsättningar i hög grad varierar inom lärosätet. Denna brist på systematik vill bedömargruppen framhålla som ett angeläget utvecklingsområde.

I självvärderingen, under platsbesöken och i andra underlag som lärosätet lämnat in – exempelvis Utredning av genomströmning inom lärarutbildningarna vid Stockholms universitet – framkommer bland annat att områdesledningarna med stöd av områdeskanslierna har fördjupat sig i faktorer som kan påverka genomströmningen. Faktorerna beskrivs tydligt, men bedömargruppen efterlyser ännu tydligare belägg för systematik och uppföljning. För bedömargruppen är det oklart hur analyser av genomströmningen – som lärosätet förtjänstfullt genomför – konkret används inom alla utbildningar för att fånga upp studenter som kan behöva stöd. Det är inte heller klart hur resultaten från analyser av genomströmningen och risker påverkar vad lärosätet gör och vilka åtgärder som vidtas om brister identifieras. På liknande sätt är det oklart för bedömargruppen hur avhopsanalyser utnyttjas inom kvalitetssystemet.

Användningen av kursvärderingar på forskarnivå varierar mellan forskarutbildningsämnena. Det förefaller att döma av vad som framkom vid platsbesök också finnas stora skillnader i hur den individuella studieplanen systematiskt används inom lärosätet som ett verktyg för att ge studenter och särskilt doktorander goda förutsättningar att genomföra sin utbildning inom planerad studietid. Vid platsbesök visade det sig också att det råder en viss osäkerhet om ifall doktoranderna omfattas av lärosätets stödsystem. Överlag visar underlagen på en brist vad gäller efterlevnaden av de rutiner som finns för doktorander och internationella studenter. För att säkerställa att doktoranderna får adekvat information och ett kontinuerligt stöd anser bedömargruppen att det ska vara tydligt vem de kan vända sig till i olika ärenden. Det förtjänar för övrigt att nämnas att det i de riskanalyser som bedömargruppen tagit del av påtalas att ett ökat antal sjukskrivningar och avhopp bland just doktorander utgör en särskild risk.

Den kurs i stöd för avhandlingsarbetet som biblioteket enligt vad som framkom vid platsbesök erbjuder doktorander under hela forskarutbildningsprocessen är en styrka som bedömargruppen särskilt vill lyfta fram. Också samverkansinläring som enligt självvärderingen utnyttjas vid lärosätet är en styrka. Bedömargruppens uppfattning är att CeUL:s roll kunde vara starkare och i högre grad användas för att skapa forskningsbaserade rutiner och processer som hela lärosätet skulle kunna utnyttja inom ramen för kvalitetssystemet. Då skulle den resurs som CeUL är bättre kunna utnyttjas för att ge studenter och doktorander goda förutsättningar att genomföra utbildningen inom planerad studietid, exempelvis genom tydligare och mer omfattande satsningar på att stärka den akademiska integrationen (first year experience). En mer gedigen och långvarig introduktion till nyantagna studenter och doktorander – som också kunde rikta sig till internationella studenter – samt mer kontinuerlig information under studiernas gång skulle enligt bedömargruppen likaså bidra till att säkerställa studenternas och doktorandernas förutsättningar att genomföra utbildningen inom planerad studietid. Det är också viktigt att lärosätet följer upp att studenter och doktorander känner till vilka stödresurser som finns.

3. Utformning, genomförande och resultat

Bedömning med motivering: Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet

Bedömning med motivering: Tillfredsställande

Lärosätets arbete med utbildningens utformning, genomförande och resultat fungerar i huvudsak väl, även om det också finns en del utvecklingsområden. Bedömargruppen har identifierat många ändamålsenliga processer vid lärosätet och det finns tydliga styrdokument bland annat för inrättande och nedläggning av utbildningar, vilket också bekräftas av studentkårerna. Det centrala systemet för regelbunden uppföljning av utbildning är den interna utbildningsgranskningen med dess dialogbaserade uppföljning som i huvudsak fungerar väl. Bedömargruppen har fått ta del av flera exempel på att lärosätet följer upp och genomför åtgärder för att utveckla utbildningen.

Ansvarsfördelningen när det gäller det utbildningsnära kvalitetsarbetet är också tydlig. Ansvaret för både det systematiska kvalitetsarbetet och periodiska granskningar är delegerat till institutionerna enligt lärosätets tillitsbaserade styrningsmodell och institutionernas arbete med att vidta åtgärder och att utveckla utbildningarna följs upp kontinuerligt och systematiskt inom kvalitetssystemet med hjälp av de centrala kvalitetssäkrande aktiviteterna. Studierektorerna har en viktig roll för kursvärderingsprocessen där de bland annat systematiskt följer upp kurser och har dialog med lärarna om resultaten.

Bedömargruppen vill lyfta fram följande styrkor:

- Det finns tydliga målrelaterade betygskriterier beskrivna. Betygskriterierna skapar goda förutsättningar på kursplanenivå för att mål, undervisningsformer och examination hänger ihop – så kallad konstruktiv länkning.
- Kursmoment om vetenskaplighet och om forskningsetik är obligatoriska i alla utbildningar vid lärosätet
- Systemet med granskningsrapporter, kvalitetsrapporter, kvalitetsdialoger och uppföljning av vidtagna åtgärder medger en god uppföljning och kvalitetsutveckling av utbildningarna.

Följande utvecklingsområden har identifierats som särskilt angelägna:

- Lärosätet bör utveckla rutiner eller rekommendationer för hur kursbeskrivningar ska utformas för att underlätta studenternas förståelse för kursen och för hur deras läraaktiviteter kopplas till

examinationen.

- Det finns brister i hur medarbetare följer rutinerna för kursvärderingar och efterföljande kursanalyser. Lärosätet bör därför följa upp och säkerställa att rutinerna efterföljs.
- Det förekommer bristfällig återkoppling och kommunikation av kursvärderingsresultat och av de åtgärder som genomförs. Lärosätets definition av relevanta intressenter är också alltför snäv och bör omvärderas.

3.1 Lärosätet har en tydlig ansvarsfördelning samt ändamålsenliga rutiner och processer för utformning, utveckling, inrättande samt nedläggning av utbildningar.

Bedömning med motivering: *Uppfylld*

Lärosätet har systematiska processer och tydliga styrdokument för utformning, utveckling, inrättande och nedläggning av utbildningar. Bedömarens uppfattning är att de fungerar väl och är ändamålsenligt utformade. De kollegialt präglade processerna lyfter självvärderingen fram som en styrka liksom det dialoginriktade arbetssättet, vilket bedömarens bekräftar. Det är också en styrka att goda exempel från hela lärosätet sprids genom uppbyggnaden hos systemet för kvalitetssäkring samtidigt som det finns lärosätetsgemensamma processer och rutiner.

Det framhålls i självvärderingen att rektor är ytterst ansvarig för att utbildningarna håller hög kvalitet, vilket kommuniceras och styrs genom olika styrdokument för utbildningarna. Styrdokument bereds via processer som kombinerar kollegial insyn och delaktighet med delegerad beslutanderätt i linjeorganisationen. Arbetet med att utveckla och etablera utbildningar och kurser vid lärosätet drivs i första hand på institutionernas initiativ. Vid institutionerna sker en omvärldsbevakning som rör både forskningens framåtskridande och efterfrågan av utbildningen från studenterna, samhället och arbetsmarknaden. Detta bekräftades vid platsbesök. Innan nya utbildningar etableras granskas och kvalitetskontrolleras alla kurs- och utbildningsplaner noggrant först av den utbildningsansvariga institutionen och institutionsstyrelsen samt sedan inom områdes- eller fakultetsnämnden.

Rutiner för vilka underlag som krävs och hur underlagen behandlas inför beslut samt ansvarsfördelningen på olika nivåer är tydligt beskrivna i Regler och handlägningsordning för etablering och utveckling av utbildning. Det skapar goda förutsättningar för att säkerställa att förutsättningarna för nya utbildningar är adekvata. Också för att utveckla utbildning finns tydliga krav angivna i det dokumentet, samt instruktioner om vilka bedömningsunderlag som krävs för beslut. När medarbetare anhåller om att utveckla en utbildning förekommer dialoger mellan områdes- eller fakultetskansliet och den berörda utbildningsberedningen samt institutionen, under vilka bland annat kvaliteten i utbildningen under utvecklingsperioden diskuteras. Studenternas rättssäkerhet är i fokus för beredningen av utveckling av utbildning.

I studentinlagan framgår att skillnader i handlägningsordningen mellan de båda områdena vid lärosätet – det vill säga det humanvetenskapliga området och det naturvetenskapliga området – är en försvårande omständighet för studenterna. Det förstår bedömarens, men anser ändå att handlägningsordningen är ändamålsenlig och att eventuella problem bör kunna lösas med kommunikation. Studentinlagan framhåller att studenterna delar lärosätets uppfattning om en tydlig ansvarsfördelning för utformning, utveckling, inrättande och nedläggning av utbildning. Också bedömarens delar den uppfattningen.

3.2 Lärosätet säkerställer att dess utbildningar utformas och genomförs på ett sätt som

uppmuntrar studenterna till att ta en aktiv roll i lärandeprocesserna, vilket också återspeglas i examinationen.

Bedömning med motivering: *Uppfylld*

Det är bedömargruppens uppfattning att lärosätet har goda rutiner för att säkerställa att dess utbildningar utformas på ett sätt som främjar studentaktivitet. Lärarlagen utformar och planerar utbildningen med ett studentaktiverande perspektiv i fokus, vilket bekräftades vid platsbesök.

Av underlagen framkommer att lärosätet har höga ambitioner när det gäller studenternas aktiva deltagande i utformning och genomförande av utbildning. De är förankrade i Strategier för Stockholms universitet 2019-2022 och tar sig uttryck på flera olika sätt. Det finns rutiner och processer som skapar goda förutsättningar och säkerställer att utbildningarna utformas på ett sätt som uppmuntrar studenterna till att ta en aktiv roll i lärandeprocesserna. Flera olika aktiverande undervisningsformer nämns i självvärderingen, vilket också bekräftades vid platsbesöken. Vid platsbesök framkom även att det vid rutiner för kursplanearbete skapas goda förutsättningar för att examinationen utformas på ett sätt som har bäring på mål, undervisningsformer och läraktiviteter – så kallad konstruktiv länkning. Studenterna delges också betygskriterier för kursen. Underlag som bedömargruppen tagit del av bekräftar att det även fungerar i praktiken.

Vid platsbesök framkom att nya kursplaner tas fram genom en "bottom up"-process där kollegiet kommer med förslag på nya kurser eller utveckling av befintliga kurser. I samband med processen för att etablera utbildningar granskas varje kursplan – inklusive beskrivningen av kursens undervisnings- och examinationsformer. Utifrån den går det att bilda sig en uppfattning om vilka olika sorters aktiviteter studenterna förväntas genomföra och vilka förmågor de förväntas använda under kursens gång. Vid platsbesök framgick det att stickprov genomförs av studierektorn för att säkerställa att kursplanerna uppfyller de beslutade kriterierna.

Det framgår av självvärderingen att det är den kursansvarigas ansvar tillsammans med de lärare som undervisar på kursen att utforma de enskilda undervisningsmomenten utifrån de undervisnings- och examinationsformer som är föreskrivna i kursplanen. I praktiken är det då den studentaktiverande pedagogiken utformas och genomförs. Lärosätet betonar därför att samtliga kursansvariga och undervisande lärare ska ha kompetens inom högskolepedagogik och insikter i hur studentaktiverande pedagogik utformas. Som stöd för lärarnas pedagogiska planering och praktik framhålls i underlagen den kollegiala miljön och att institutionernas studierektorer har ett särskilt ansvar som ledare av det pedagogiska utvecklingsarbetet. Vid platsbesök bekräftades att lärarna och lärarlagen har ett strukturerat arbetssätt för att utforma och planera utbildningen utifrån ett studentaktiverande perspektiv.

I praktiken dokumenteras hur kurserna planeras och genomförs genom kursbeskrivningar, det vill säga sådan skriftlig information om kursen som delges den aktuella kursomgångens studenter av läraren. Av de stickprov bedömargruppen har fått ta del av inför platsbesök framgår att kursbeskrivningar utformas mycket olika, där det i vissa fall tydligt framgår att kursen genomförs på ett sätt som uppmuntrar studenterna till att ta en aktiv roll i lärandeprocesserna samt att det tydligt återspeglas i examinationen. Andra kursbeskrivningar saknar detta och några kursbeskrivningar hänvisar till information i Athena, det vill säga lärosätets gemensamma lär- och samarbetsplattform. Platsbesöken bekräftade att det är stor variation inom lärosätet och bedömargruppens intryck är att lärare tydligare beskriver läraktiviteters koppling till examinationer i kursbeskrivningar på grundnivå än

på avancerad nivå. Bedömaregruppen rekommenderar därför lärosätet att utveckla rutiner eller rekommendationer för hur kursbeskrivningar ska utformas, för att underlätta studenternas förståelse för kursen och för hur dess läraaktiviteter kopplas till examinationen.

Det framgår i de mallar för kursvärderingar som bedömaregruppen har fått ta del av att de följer upp om studenterna upplevde i vilken grad undervisningen skapade goda förutsättningar för att nå de förväntade studieresultaten samt om examinationen prövade detta. Stickproven bland kursvärderingarna visar att studenterna anser att undervisningen genomförs på ett sätt som gör att de i hög grad når de förväntade studieresultaten. Bedömaregruppen har tagit del av ett antal av de utbildningsrapporter som vid interna utbildningsgranskningar skrivs av ansvarig institution för utbildningen i fråga och ett antal av de granskningsrapporter som skrivs av de utsedda granskarna av den aktuella utbildningen. Stickproven från samtliga tre utbildningsnivåer visar dock på viss variation i utformning och fokus på innehåll inom lärosätet, vilket kan bero på att granskningsprocessen i sig inte är tydlig för alla medarbetare trots att gemensamma mallar finns. Här föreligger ett utvecklingsområde.

Bedömaregruppen rekommenderar lärosätet att tydliggöra processen för interna utbildningsgranskningar samt sprida goda exempel på hur utbildnings- och granskningsrapporterna skulle kunna utvecklas och förbättras. Det är ändå bedömaregruppens uppfattning att lärosätet har goda rutiner för att säkerställa att dess utbildningar utformas på ett sätt som främjar studentaktivitet.

3.3 Lärosätet säkerställer ett nära samband mellan forskning och utbildning i verksamheten.

Bedömning med motivering: *Uppfylld*

Av underlagen framgår att lärosätet har en ambition att ha ett nära samband mellan forskning och utbildning med en stark vetenskaplig förankring, vilket uttrycks i både Strategier för Stockholms universitet 2019-2022 och kvalitetspolicyn. Ett sätt att säkerställa detta är att se till att varje institution där utbildningsverksamheten pågår ska vara tillräckligt stor för att även erbjuda en vital vetenskaplig miljö. För att uppfylla detta har lärosätet genomfört en del institutionssammanslagningar.

Enligt självvärderingen fördelas forskningsresurserna så att aktiv forskning kan bedrivas vid samtliga institutioner, för att säkerställa möjligheten till forskningsanknytning i samtliga utbildningar. Arbetstidsavtalet möjliggör också att lärare är aktiva både inom utbildning och inom forskning. Båda dessa sistnämnda faktorer skapar goda förutsättningar för att lärare kan hålla sig à jour om relevanta delar av forskningsfältet inom sina ämnesområden även om de bedriver forskning inom smalare delar av områdena. I självvärderingen nämns flera nationella och internationella samarbeten med framstående forskningsmiljöer som kompletterar de egna miljöerna. Platsbesöken bekräftade också att det finns goda förutsättningar för lärare att bedriva forskning.

När nya utbildningar ska etableras finns krav på att beskriva forskningsanknytningen i utbildningsmiljön och utbildningens innehåll, vilket framgår av självvärderingen och Regler och handläggningsordning för etablering och avveckling av utbildning. Detta skapar goda förutsättningar och en medvetenhet om att forskningsanknytningen är viktig. Vid platsbesöken framkom att studierektorer systematiskt följer upp kurser och har dialog med lärarna. I självvärderingen nämns att en aspekt av sambandet mellan utbildning och forskning är att studenterna får bredare kunskaper om vetenskaplighet och då inte bara inom ramen för det egna ämnesinnehållet. Detta kommer till uttryck i kursmoment om vetenskaplighet – som är obligatoriska sedan 2005 – samt i kurser inom

Datum
2021-12-14Reg.nr
411-00436-19

forskningsetik. Vid platsbesök bekräftades att den ansatsen är väl etablerad.

Säkerställandet av forskningsanknytningen sker framför allt genom att det finns goda förutsättningar enligt ovan och att lärosätet följer upp interna utbildningsgranskningar och alumnuundersökningar. I de interna utbildningsgranskningarna för grundnivå och avancerad nivå ingår kvalitetskriteriet "Utbildningen präglas av ett nära samband mellan forskning och utbildning". Däremot följer lärosätet inte upp forskningsanknytning med samma systematik inom kursutvärderingarna, att döma av de mallar för kursvärderingar som bedömargruppen har tagit del av. De stickprov i form av utbildningsrapporter och granskningsrapporter från samtliga tre utbildningsnivåer som också ingått i underlaget visar inte desto mindre att lärosätet systematiskt följer upp sambandet mellan forskning och utbildning inom ramen för de interna utbildningsgranskningarna.

3.4 Lärosätet säkerställer att dess utbildningar utformas och genomförs med tydlig koppling mellan nationella och lokala mål, lärandeaktiviteter och examinationer.

Bedömning med motivering: *Uppfylld*

Det är bedömargruppens uppfattning att kopplingen i utbildningarna mellan nationella och lokala mål, lärandeaktiviteter och examinationer säkerställs av lärosätet. Bedömargruppen kan dock inte med säkerhet fastställa att kraven uppfylls och är införda överallt, men lärosätet har goda förutsättningar. Uppföljning sker både genom kursutvärderingar och interna utbildningsgranskningar, vilket bedömargruppen ser positivt på.

Lärosätet har tydliga styrdokument för att etablera och därmed utforma utbildning – däribland Regler och handlägningsordning för etablering och avveckling av utbildning – både vad gäller kursplaner och utbildningsplaner och inom alla nivåer. Det finns omfattande bestämmelser för hur nationella mål säkerställs i lokala kursmål. Bedömargruppen har fått se exempel på examensmålsmatriser som lärosätet enligt självvärderingen använder inom alla utbildningsprogram på grundnivå och avancerad nivå. För fristående kurser finns krav på progression så att samtliga generella examenskrav uppfylls. Av självvärderingen framgår det att lärosätet sedan 2007 kräver målrelaterade betygskriterier i alla kurser och bedömargruppen har tagit del av några exempel från underlagen. De kursplaner som har tydliga målrelaterade betygskriterier skapar goda förutsättningar för att mål, undervisningsformer och examination med tillhörande betygskriterier hänger ihop – så kallad konstruktiv länkning.

Genom interna utbildningsgranskningar följer lärosätet upp att utbildningarna genomförs på det sätt som styrdokumenten beskriver. Kursvärderingar ska innehålla ett antal frågor om studenterna upplever att de uppnår de förväntade studieresultaten och bedömargruppens intryck är att detta följer upp den konstruktiva länkningen på kursnivå. I kursplaner, kursvärderingar och kursrapporter bekräftas dels att frågor om förväntade studieresultat finns med, dels att studenterna till stor del upplever att det finns en koppling mellan mål, undervisningsformer och examinationer. Examensmålsmatriser upprättas när lärosätet etablerar en utbildning och i de interna utbildningsgranskningarna ingår kvalitetskriteriet "Utbildningens utformning, genomförande och examination säkerställer att studenterna ges möjlighet att uppnå examensmålen". Bedömargruppens uppfattning är att denna uppföljning av kursmålens koppling till de nationella målen är systematisk och tillfredsställande.

3.5 Utifrån kontinuerliga uppföljningar och regelbundna granskningar vidtar lärosätet de åtgärder som krävs för att förbättra och utveckla utbildningarna.

Bedömning med motivering: Uppfylld

Självvärderingen, övriga skriftliga underlag och information som framkom vid platsbesök visar att processen för interna utbildningsgranskningar fungerar väl och är ett ändamålsenligt sätt att följa upp och förbättra utbildningen. Bedömargruppen inser att det förekommer variationer inom lärosätet, men menar att den dialogbaserade metoden i huvudsak fungerar väl och bör ha förmåga att fånga upp eventuella avvikelser från rutiner. Eftersom utvärdering och uppföljning bara baseras på den sexåriga interna utbildningsgranskningen och på kursutvärderingar, vill bedömargruppen framhålla betydelsen av att beslutade åtgärder och kvalitetsrapporter följs upp varje år.

Det framgår av självvärderingen att ansvaret för både det fortlöpande kvalitetsarbetet och de periodiska granskningarna är delegerat till institutionerna i enlighet med lärosätets tillitsbaserade styrningsmodell. Kvalitetsarbetet är utbildningsnära och lärosätets institutioner har ett centralt operativt ansvar i kvalitetsarbetet för att förbättra och utveckla utbildningarna. Institutionerna ska också bland annat genomföra kursutvärderingar, uppföljningar och granskningar av utbildningarna. Det ligger därmed ett stort operativt ansvar för att förbättra och utveckla utbildningen på institutionerna. Ansvaret för att åtgärder genomförs ligger också i första hand på institutionerna som till exempel anordnar institutionskonferenser, studierektorsmöten, lärarmöten och lärarlagsmöten där utbildningarnas utveckling löpande diskuteras.

Institutionernas arbete med att genomföra åtgärder och utveckla utbildningarna följs enligt självvärderingen upp kontinuerligt och systematiskt inom kvalitetssystemet med hjälp av de centrala kvalitetssäkrande aktiviteterna: kvalitetsprövning inför etablering eller avveckling av utbildning, kursutvärderingar, interna och externa utbildningsgranskningar, kvalitetsdialoger och fokusutvärderingar. I självvärderingen tillkännages dock att någon fokusutvärdering ännu inte har genomförts till följd av pandemin. Fokusutvärderingar är en typ av lärosätessgemensam granskning kring särskilda teman och som innefattar även externa bedömare. Detta innebär att kursvärderingar är det viktigaste underlaget och verktyget för institutionernas löpande uppföljnings- och utvecklingsarbete, medan de interna utbildningsgranskningar som genomförs vart sjätte år för varje utbildning är mer omfattande och den viktigaste inom lärosätets centrala uppföljning av utbildningskvaliteten.

Det är enligt självvärderingen prefekterna som ansvarar för att kursutvärderingar genomförs enligt lärosätets regler, men det framkommer brister i delar av underlaget när det gäller efterlevnaden av de rutiner för kursvärderingar som anges i lärosätets Regler för utbildning och examination på grundnivå och avancerad nivå. Trots detta framgick det vid platsbesök att studierektorerna ansvarar för att löpande granska kursvärderingar och föra en dialog med lärarna om resultatet från kursvärderingarna och om utvecklingen av utbildningen. Bedömargruppen menar att arbets sättet är ändamålsenligt, men uppmuntrar lärosätet att följa upp och säkerställa att rutinerna följs, eftersom studenterna riktar viss kritik i studentinlagan. Det är viktigt att säkerställa att studenternas synpunkter i exempelvis kursvärderingar tas tillvara efter varje avslutat kurstillfälle samt att – som det uttrycks i studentinlagan – "institutionerna är benägna att lyssna när student- och doktorandråd väljer att lyfta fram problem med exempelvis kurser och litteraturlistor". Bedömargruppens intryck är också att kursvärderingar sällan används på forskarutbildningskurser.

Inom ramen för de interna utbildningsgranskningarna finns bland annat kvalitetskriteriet "Utbildningen följs kontinuerligt upp, resultaten återkopplas till relevanta intressenter, och utifrån resultaten vidtas de

Datum
2021-12-14Reg.nr
411-00436-19

åtgärder som krävs för att förbättra och utveckla utbildningarna", vilket visar att det ska finnas uppföljningssystem och processer kopplade till åtgärder och säkerställande av förbättring. Det framgår i självvärderingen att det vid intern utbildningsgranskning upprättas en utbildningsrapport av den ansvariga institutionen, vilken sedan granskas av en granskningsgrupp som består av disputerade medarbetare från olika delar av lärosätet. Resultatet av granskningen sammanställs i en granskningsrapport som delges utbildningsberedningarna vid det humanvetenskapliga området och en särskilt utsedd åtgärdsgrupp vid det naturvetenskapliga området. Efter att utbildningsberedningen eller åtgärdsgruppen har tagit ställning till innehållet i granskningsrapporten beslutar den aktuella områdesnämnden om nödvändiga åtgärder eller – om de identifierade bristfälligheterna bedöms vara mindre allvarliga – om rekommendationer för utbildningen i fråga. Dessa beslut om åtgärder för de utbildningar som har ingått i de senaste interna utbildningsgranskningarna sammanfattas tillsammans med resultat från eventuella externa utbildningsgranskningar och övrigt kvalitetsarbete i en årlig kvalitetsrapport från områdesnämnden. Den ligger sedan till grund för en årlig kvalitetsdialog med rektor. I och genom kvalitetsrapporterna från de båda områdesnämnderna och de åtföljande kvalitetsdialogerna mellan rektor och områdesnämndernas ledning följs åtgärder upp varje år. En del av bedömningsunderlagen har utgjorts av några exempel på utbildningsrapporter, granskningsrapporter, beslut om åtgärder och kvalitetsrapporter. Bedömargruppen kan konstatera att processen för interna utbildningsgranskningar förefaller fungera väl. Både vid platsbesök och i skriftliga underlag har bedömargruppen fått ta del av flera exempel på att lärosätet följer upp och genomför åtgärder för att utveckla utbildningen.

Det finns en viss omfattning av alumnuppföljningar vid lärosätet, men det är tydligt i självvärderingen att det i dagsläget inte genomförs några systematiska programutvärderingar inom lärosätet. Avsaknaden av sådana framlades som en brist i samband med platsbesök och bedömargruppen håller med om att andra typer av uppföljningar skulle komplettera de nuvarande metoderna. Programutvärderingar är därför att betrakta som ett utvecklingsområde.

3.6 Lärosätet säkerställer att granskningsresultat publiceras och att åtgärder som planeras eller genomförs för att förbättra och utveckla utbildningarna kommuniceras på ett ändamålsenligt sätt med relevanta intressenter.

Bedömning med motivering: *Inte uppfylld*

Bedömargruppen anser att granskningsresultat och åtgärder för att utveckla utbildningarna inte kommuniceras på ett ändamålsenligt sätt med relevanta intressenter. Denna bedömning baseras dels på att återkoppling och kommunikation av kursvärderingar och de åtgärder som planeras är bristfälliga, dels att lärosätet har en alltför snäv syn på vilka de relevanta intressenterna för interna utbildningsgranskningar är. Det är dock bedömargruppens uppfattning att kommunikationen fungerar ändamålsenligt internt mellan medarbetare, via kollegial dialog och i interna möten eller möten med cheferna eller studierektorn.

Det framgår i självvärderingen att resultaten från interna utbildningsgranskningar publiceras på de två områdenas respektive webbsidor för kvalitetsarbete och redovisas i sammanfattad form som en del i den årliga kvalitetsrapporten till rektor. Resultaten kommuniceras även vid interna lärarkonferenser. En sammanställning av de kvantitativa kursvärderingssvaren och de åtgärder som planeras ingår i den kursrapport som den kursansvariga framställer efter avslutad kursvärdering. Kursrapporterna ska finnas lättillgängliga på lärosätets webb för studenter och anställda senast tio veckor efter avslutad kurs, vilket fastslås i Regler för utbildning och examination på grundnivå och avancerad nivå. Enligt

Datum
2021-12-14Reg.nr
411-00436-19

självvärderingen kommuniceras kursrapportens resultat muntligt till studenterna vid nästkommande kurstillfälle. Bedömargruppen förhåller sig skeptisk till den begränsning av intressenter som till synes görs, nämligen studenter – och då främst de som har gått kursen – och anställda. Bedömargruppen uppfattar att "intressenter" för utbildningsrapporter och granskningsrapporter i första hand begränsas till just studenter och anställda och vill framhålla betydelsen av att kursvärderingar och kursrapporter synliggörs bättre för alla studenter, även de presumtiva.

I studentinlagan och information som gavs vid platsbesök framgår det att återkopplingen från kursvärderingarna – både den muntliga och den skriftliga – är mycket bristfällig och att det snarare är ett undantag om det förekommer återkoppling. Utifrån de samlade underlagen är bedömargruppens intryck att det är stora variationer inom lärosätet när det gäller kommunicerandet av resultat från kursvärderingar. Detta är ett utvecklingsområde.

Det berättas i självvärderingen att det för några år sedan identifierades ett utvecklingsbehov för rutinerna för att sammanställa kursvärderingarna samt tillgängliggöra och återkoppla resultaten. Ett utvecklingsarbete initierades som bland annat resulterade i en revidering av lärosätets regelverk för kursutvärderingar. Dessutom har en lärosätessgemensam IT-tjänst för genomförande och resultatpublicering av kursutvärderingar utvecklats, men hade vid tiden för utvärderingen ännu inte införts. Detta utvecklingsarbete visar systematik och struktur, men uppföljningen av att reglerna efterföljs behöver utvecklas med tanke på den bristfälliga återkopplingen av kursvärderingsresultaten. En ny IT-tjänst kan underlätta kommunikationen, men den säkerställs bara genom regelefterlevnad.

I självvärderingen nämns att olika vid lärosätet befintliga råd som exempelvis programråd och arbetsmarknadsråd utgör en arena för att presentera och diskutera resultat från bland annat kursutvärderingar och interna utbildningsgranskningar med externa intressenter. Det framgår inte från de skriftliga underlagen hur vanligt det är, men vid platsbesök bekräftades att programråd och arbetsmarknadsråd med externa representanter bara förekommer i enstaka fall.

4. Jämställdhet

Bedömning med motivering: Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet

Bedömning med motivering: Tillfredsställande

Lärosätet har höga ambitioner med sitt jämställdhetsarbete och det är en viktig fråga för ledningen. Det övergripande arbetet skapar goda förutsättningar för att jämställdhet ska beaktas i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande och det finns goda exempel på systematiskt jämställdhetsarbete till exempel inom rekrytering och befordran.

Vid interna utbildningsgranskningar som äger rum vart sjätte år följs jämställdhet upp genom kvalitetskriteriet "Arbetet med jämställdhet i utbildningen är relevant och ändamålsenligt" och bland annat detta om att jämställdhet ska följas upp anges i styrdokumentet Regler för utbildningsgranskningar. I dessa regler samt exempelvis i mallen för granskningsrapporter återfinns tydliga instruktioner om att granskningen ska fokusera på "hur man arbetar för att främja jämställdhet avseende utbildningens förutsättningar, innehåll och genomförande". Det finns även i Regler och handlägningsordning för etablering och avveckling av utbildning tydliga kriterier för att jämställdhet ska beaktas i samband med nyinrättande av utbildningar, såväl med avseende på utbildningens planering och innehåll som dess utförande. Jämställdhet tas vidare upp som en målsättning i lärosätets strategier och det finns en lärosätessgemensam plan för jämställdhetsintegrering. Det

framgår dock av underlagen att jämställdhet med få undantag tolkas i termer av antal kvinnor respektive män, vilket är en alltför snäv tolkning om granskningen ska syfta till att utvärdera om jämställdhet beaktas i utbildningens innehåll och genomförande. Bedömaregruppen har sett bara ett fåtal exempel där uppföljningssystemet fångar den bristen, utan den lämnas oftast okommenterad. Därför föreslår bedömaregruppen att lärosätet bör problematisera och diskutera jämställdhetsbegreppet till exempel i samband med den i hög grad dialogbaserade uppföljning av utbildningen som präglar lärosätets kvalitetssystem, samt att det behöver utvecklas rutiner för att granska och genomföra åtgärder som är utbildningsspecifika.

Bedömaregruppen vill lyfta fram följande styrkor inom bedömningsområdet:

- Jämställdhet är en viktig och prioriterad fråga för ledningen.
- Vid rekrytering och befordran tas jämställdhetsaspekten systematiskt tillvara.
- Jämställdhet är en del av de övergripande processerna för kvalitetsarbetet och ingår som ett kriterium både i interna utbildningsgranskningar och vid etablering av nya utbildningar.

Bedömaregruppen vill lyfta fram följande utvecklingsområden inom bedömningsområdet:

- Lärosätet bör problematisera och diskutera jämställdhetsbegreppet för att öka förståelsen för att jämställdhet är mer än antalet eller andelen kvinnor och män.
- Lärosätet bör införa mer utbildningsfokuserade uppföljningsinstrument för att kartlägga, riskbedöma, analysera, planera åtgärder för och följa upp den upplevda jämställdheten hos både studenter och doktorander.
- Lärosätet bör säkerställa att föreslagna åtgärder genomförs genom uppföljning och återkoppling.

4.1 Lärosätet säkerställer, genom rutiner och processer, ett systematiskt arbete med att beakta jämställdhet i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande.

Bedömning med motivering: *Uppfylld*

Lärosätet slår i självvärderingen fast att "Jämställdhet är en utmaning för högskolesektorn i stort liksom för det övriga samhället" och att "ett viktigt medel för att förstå de mekanismer som skapar ojämställdhet och kunna motverka dessa är kunskap om genus och om genusperspektivets betydelse".

I självvärderingen beskrivs olika beslutade dokument som visar riktningen för lärosätet, av vilka Strategier för Stockholms universitet 2019-2022 och Plan för jämställdhetsintegrering 2020-2021 är två exempel. Andra dokument som ger stöd i olika processer beskrivs också, exempelvis Anställningsordning för anställning som och befordran till lärare vid Stockholms universitet och Arbetsmiljö- och lika villkorspolicy. Likaså beskrivs grupperingar som exempelvis Rådet för arbetsmiljö och lika villkor, liksom även lokala råd för arbetsmiljö och lika villkor som ska verka för efterlevnad av besluten och ge stöd på olika nivåer. Arbetssättet stämmer överens med gällande lagstiftning och skapar goda förutsättningar för att beakta jämställdhet i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande.

Inom ramen för kvalitetssystemet för utbildning krävs vid etablering av utbildning att anhängan bland annat ska innehålla en beskrivning av hur jämställdhet har beaktats i utbildningens planering, innehåll och genomförande. Detta gäller för etablering av all utbildning: huvudområden, utbildningsprogram, kurser och ämnen på forskarnivå. Jämställdheten följs också systematiskt upp vid de interna utbildningsgranskningarna genom kvalitetskriteriet "Arbetet med jämställdhet i utbildningen är relevant

och ändamålsenligt" som gäller för både grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå. Kriteriet tillkom efter pilotgranskningen eftersom jämställdhetsdimensionen inte kommenterades tillräckligt i den, vilket visar att den här delen av kvalitetssystemet fungerar.

Bedömargruppen har också tagit del av ett antal av de utbildningsrapporter som vid interna utbildningsgranskningar skrivs av den ansvariga institutionen för utbildningen i fråga, samt några av de granskningsrapporter som skrivs av de utsedda granskarna av den aktuella utbildningen. I dem framgår det tydligt att jämställdhet med få undantag tolkas i form av lätt mätbar statistik som exempelvis antalet kvinnor/män bland studenter/lärare, antalet kvinnliga/manliga handledare och – i enstaka fall – andelen kvinnliga/manliga författare till kurslitteratur. Även i de utbildningsutvärderingar som Universitetskanslersämbetet tidigare har genomfört vid lärosätet och som bedömargruppen också har tagit del av framkommer en bristande medvetenhet om jämställdhetsperspektivet. Från underlagen konstateras även att de mer utbildningsnära frågorna om jämställdhet hanteras av respektive institution. Vid platsbesöken bekräftades att jämställdhet främst tolkas som andelen/antalet kvinnor respektive män, vilket bedömargruppen anser är en alltför snäv tolkning om den interna utbildningsgranskningen ska syfta till att utvärdera om jämställdhet beaktas i utbildningens innehåll och genomförande. Denna tolkning ligger inte heller i linje med strategier och plan för jämställdhetsintegrering och är inte i enlighet med ledningens uttalade ambitioner.

Bedömargruppen anser därför att lärosätet bör problematisera och diskutera jämställdhetsbegreppet till exempel i samband med den utpräglad dialogbaserade uppföljningen, samt att det behöver utvecklas rutiner för att granska och genomföra åtgärder som är utbildningsspecifika. Just utbildningsspecifika åtgärder omnämns också i enstaka exempel bland de utbildningsrapporter, granskningsrapporter och kvalitetsrapporter som bedömargruppen tagit del av, samt även i anteckningar från en kvalitetsdialog. Detta ser bedömargruppen positivt på.

Vid platsbesöken framkom olika exempel på jämställdhet i utbildningens innehåll, men de är snarare anekdotiska exempel och visar inte på någon systematik. Ett undantag är lärarutbildningen, då det vid platsbesök framkom att jämställdhetsperspektivet genomsyrar många kurser i de utbildningsprogrammen och ofta diskuteras i relation till olika ämnen och situationer. Ett annat positivt exempel som lyftes fram var att för studenterna framhålla forskare av det underrepresenterade könet inom ämnet.

I underlagen nämns också ett exempel på en doktorandenkät som innehåller frågor om diskriminering och sexuella trakasserier, vilket uppges gynna en systematisk uppföljning av jämställdhetsarbetet. Detta är dock ett enskilt exempel från det ena av lärosätets två områden och enkäten genomförs alltså inte systematiskt bland alla lärosätets doktorander. Bedömargruppen konstaterar att det saknas liknande uppföljningsinstrument för studenter och doktorander som är lärosätetsgemensamma, samt ett tydligt systematiskt kvalitetsarbete för jämställdhet i utbildning och studiemiljö. Detta är ett utvecklingsområde.

Lärosätet redogör för ett antal aktiviteter som genomförts inom ramen för arbetet med jämställdhet inom högskolor och universitet (JiHU), men dessa aktiviteter är enstaka exempel och visar inte någon systematik eller att resultaten gett upphov till nya rutiner och processer som genomsyrar hela lärosätet. Exempel som beskrivs är bland annat anonyma salsskrivningar och mentorsprogram för att motverka snedrekrytering. Frågor om jämställdhet ingår inte systematiskt i kursvärderingar, men de förekommer.

Datum
2021-12-14Reg.nr
411-00436-19

Det är uppenbart att jämställdhetsarbetet är prioriterat för lärosätets ledning och att detta arbete bedrivs systematiskt på flera olika plan, vilket skapar goda förutsättningar för jämställdhet exempelvis inom området rekrytering och befordran. Vid platsbesök framkom det tydligt att det är en viktig fråga för ledningen, vilket stärks genom styrdokument och kvalitetskriterier. Trots det finns det i underlaget endast några få exempel på att jämställdhet beaktas i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande vilket indikerar att ledningens ambitioner ännu inte har fått fäste i hela organisationen. Bedömargruppen anser att lärosätet bör införa mer utbildningsfokuserade uppföljningsinstrument för att kartlägga, riskbedöma, analysera, planera åtgärder för och följa upp den upplevda jämställdheten hos både studenter och doktorander. Det faktum att jämställdhet numera ingår i de interna utbildningsgranskningarna, att det utgör ett kriterium vid inrättande av utbildningar och att det även i underlaget finns exempel på hur utbildningsspecifika åtgärder tas upp i bland annat granskningsrapporter bidrar likväl till att bedömargruppen anser att det sker ett arbete med att beakta jämställdhet i utbildningarna vid lärosätet. Bedömargruppen håller med lärosätet om att "Jämställdhet är en utmaning för högskolesektorn i stort liksom för det övriga samhället" och anser att ledningens tydliga och långtgående ambitioner inom området har goda förutsättningar att utveckla metoder, arbetssätt och normer för att motverka ojämställdhet och öka kunskapen om genus inom lärosätet.

5. Student- och doktorandperspektiv

Bedömning med motivering: Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet

Bedömning med motivering: *Inte tillfredsställande*

Bedömargruppen anser sammantaget att det på lärosätetsgemensam nivå bedrivs ett ambitiöst arbete med att säkerställa studenters och doktoranders möjligheter att ha inflytande över utbildningen och sin studiesituation, men att införandet av det systematiska arbetet visar stora brister på institutionsnivå. Lärosätet har tydliga Regler för studentinflytande, men av studentinlagen och den information som gavs vid platsbesöken framgår det tydligt att efterlevnaden av dessa regler inte är tillfredsställande i den studentnära verksamheten. Bedömargruppen konstaterar att det finns stora skillnader mellan lärosätets olika delar när det gäller om studentinflytandet ses som en värdefull och naturlig del av kvalitetsarbetet eller inte. Studenterna får i vissa delar av organisationen möjlighet att delta i och ses som en självklar part i förmöten och beredning av utbildningsrelaterade frågor, men inte överallt.

Lärosätet genomför systematiskt kursvärderingar på grundnivå och avancerad nivå, men inte inom forskarutbildningen. Återkopplingen av de genomförda kursvärderingarna är i många fall bristfällig. Programråd med studentrepresentation finns för många utbildningsprogram men inte för samtliga, vilket bedömargruppen anser är ett onödigt försvårande av det utbildningsnära studentinflytandet. Lärosätet genomför inte några lärosätetsgemensamma, systematiska studentbarometrar.

Bedömargruppen har identifierat följande styrkor:

- Lärosätet har genom Regler för studentinflytande ett tydligt regelverk för studentinflytandet där det framgår hur, var och på vilket sätt studenterna ska ha inflytande.
- Lärosätet öppnar för en dialog om studentinflytandets utveckling genom att Regler för studentinflytande varje år revideras. Detta skapar förutsättningar för en långsiktig plan för att utveckla studentinflytandet.
- Lärosätet arbetar systematiskt för att skapa goda förutsättningar för kursvärderingars genomförande vid kurser på grundnivå och avancerad nivå.

Datum
2021-12-14Reg.nr
411-00436-19

Bedömargruppen har identifierat följande utvecklingsområden:

- Lärosätets införande av Regler för studentinflytande är bristfällig, särskilt på institutionsnivå. De kontaktpersoner som enligt reglerna ska tillsättas saknas i många fall och de som finns har inte alltid tilldelats de arbetsuppgifter som ska ingå i rollen.
- Lärosätet brister i det systematiska arbetet med återkoppling av kursvärderingar på samtliga nivåer, vilket riskerar att motverka utvecklingen av en kvalitetskultur inom lärosätet.
- Lärosätet genomför inte några regelbundna, lärosätetsgemensamma enkäter för att kartlägga studenternas åsikter.
- Lärosätet arbetar inte systematiskt för att kursvärderingar alltid genomförs vid kurser inom forskarutbildningen, vilket visar sig i tydliga brister inom området.
- Lärosätet ser inte i tillräcklig utsträckning till att de internationella studenterna och doktoranderna har möjlighet att utöva studentinflytande.
- Lärosätet skulle med fördel kunna inrätta programråd för alla utbildningsprogram.

5.1 Lärosätet säkerställer, genom rutiner och processer, ett systematiskt arbete med att verka för studenters och doktoranders möjligheter och förutsättningar att utöva inflytande över utbildningen och sin studiesituation.

Bedömning med motivering: *Inte uppfyllt*

Bedömargruppen anser att lärosätet har bestämmelser som möjliggör ett tillfredsställande system för studentinflytande, men för att kunna säkerställa goda förutsättningar för studenters och doktoranders inflytande över utbildningen behöver lärosätet se till att regelverket systematiskt införs och görs väl känt i organisationens alla delar. Det är bedömargruppens uppfattning att så inte är fallet i dagsläget. Bedömargruppen efterlyser också en mer konsekvent genomförd återkoppling av kursvärderingsresultat och någon form av lärosätetsgemensam, återkommande studentenkät vid lärosätet. Likaså skulle bedömargruppen välkomna ett inrättande av programråd för samtliga utbildningsprogram.

Lärosätets arbete för att säkerställa ett systematiskt arbete med studenternas och doktorandernas inflytande utgår från styrdokumentet Regler för studentinflytande som beslutades i december 2019, där det bland annat anges hur många studentrepresentanter som ska finnas i beredande och beslutande organ samt vid en-personsbeslut. Det framgår här även att lärosätet ska uppmuntra, stödja och underlätta för studenterna att engagera sig i arbetet med studentinflytande. Likaså klargörs att lärosätet ska utse kontaktpersoner på alla nivåer med ansvar bland annat för att informera studentkåren om tillgängliga studentrepresentantsposter och föra en förteckning över stadigvarande organ med studentrepresentation. Det framgår också att lärosätet ska ansvara för att erbjuda utbildning och introduktion till studentrepresentanter.

Regler för studentinflytande innehåller även regler för när och hur studentkårerna ska vara remissinstanser. Regelverkets tydliga innehåll skapar goda förutsättningar för studenterna att utöva sin rätt till inflytande och är en styrka för lärosätet. En betydande invändning är dock att genomförandet av reglernas innehåll upplevs som bristfälligt särskilt när det gäller lärosätets ansvar för att uppmuntra, stödja och underlätta för studenterna att engagera sig i arbetet med studentinflytande. Likaså finns det brister när det gäller att på lokal nivå utse kontaktpersoner för studentrepresentanterna. Detta intryck är tydligt i studentinlagan och bekräftades av den information som framkom under platsbesöken. Vid platsbesök framhölls att kontakten mellan studentkårerna och lärosätets ledning avsevärt har förbättrats efter det att Regler för studentinflytande infördes och att

Datum
2021-12-14Reg.nr
411-00436-19

reglerna har genomförts väl i lärosätets centrala delar. Problem finns dock på många håll längre ut i organisationen, i de mer studentnära miljöerna där det enligt studentinlagen råder stora skillnader i hur väl institutionerna har engagerat sig i arbetet. Det finns stora skillnader i vilket ansvar institutionerna tar för att introducera och utbilda studentrepresentanter och om institutionerna har utsett kontaktpersoner för studentrepresentanterna. Detta är ett utvecklingsområde. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att fortsätta arbeta aktivt för att säkerställa en god kännedom om Regler för studentinflytande.

Lärosätet har programråd med studentrepresentation för många utbildningsprogram, men inte för samtliga. Vid platsbesök framkom det att det vid det naturvetenskapliga området finns programråd för alla program som innehåller kurser från mer än en institution och det framgår i självvärderingen att sådana också finns för vissa andra program. Men bedömargruppen ser inte av underlagen att lärosätet systematiskt fångar upp den studentmedverkan som möjliggörs genom deltagande i ett programråd. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att införa programråd för alla utbildningsprogram. Studenternas åsikter i studentrelaterade frågor kan fångas upp även genom återkommande studentenkäter, men bedömargruppen har varken i det skriftliga underlaget eller vid platsbesöken kunnat finna stöd för att lärosätet systematiskt arbetar med att säkerställa att studenternas synpunkter hämtas in för alla områden där det är relevant. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att inventera vilka frågor som har betydelse för studenterna och deras studiesituation och som i nuläget inte har något forum för studentinflytande. I Humanvetenskapliga områdets mål och åtgärder 2021-2022 anges som ett övergripande mål att området i "samarbete med utbildningarna/institutionerna [ska] genomföra alumni- och exitundersökningar utifrån befintliga registerdata", vilket bedömargruppen ser positivt på fastän denna målsättning alltså inte omfattar hela lärosätet.

Vid platsbesöken framkom att lärosätets internationella studenter har mycket små möjligheter att utöva studentinflytande på grund av bristande svenskkunskaper. Bedömargruppens intryck är att det formella systemet med studentrepresentation i lärosätets organ inte medger att de studenter och doktorander som inte behärskar svenska kan delta. Särskilt har bedömargruppen kunnat konstatera att svårigheterna att utöva studentinflytande är stort för de icke-svensktalande doktoranderna. Vid platsbesöken noterade bedömargruppen stora brister i hur den gruppen har möjlighet att delta i beredningen av beslut av betydelse för deras utbildning. Bedömargruppen menar att lärosätet – med den svenska språklagen i beaktande – kunde göra stora förbättringar på området, exempelvis genom att systematisera förmöten på engelska med studentrepresentanter och aktuellt organs ordförande för att välkomna internationella studenter i svenskspråkiga beredande och beslutande organ. Bedömargruppen noterar att det i Åtgärdsplan för det Naturvetenskapliga området 2019-2020 återfinns en punkt om att "utveckla den engelskspråkiga webben som vänder sig till internationella studenter", och välkomnar att denna fråga uppmärksammas vid lärosätet.

Av självvärderingen framgår att ett lärosätetsgemensamt kursvärderingssystem nyligen har utarbetats och lanserats. Både i studentinlagen och i självvärderingen uttrycks stora förhoppningar om att detta ska leda till förbättringar av studenternas inflytande över sin studiesituation. I dagsläget finns dock stora brister i hur kursvärderingar som genomförs på kurser på grundnivå, avancerad nivå och forskarutbildningsnivå återkopplas till studenterna. Bedömargruppens intryck är att studenternas tilltro till deras möjligheter att påverka utbildningens utveckling via kursvärderingar är låg, vilket bedömargruppen menar sannolikt kan kopplas till bristerna i återkopplingen. Vidare noterade bedömargruppen vid platsbesök stora brister i det systematiska arbetet med kursvärderingar inom

Datum
2021-12-14Reg.nr
411-00436-19

forskarutbildningen, eftersom de i vissa miljöer till synes är i det närmaste okända för doktoranderna fastän det anges i lärosätets Regler för utbildning och examination på forskarnivå att kursvärderingar ska genomföras också inom forskarutbildning. Samtidigt är bedömargruppens intryck från platsbesöken att det finns miljöer där kursvärderingarna fungerar väl även inom forskarutbildningen. Trots det uppfattade bedömargruppen vid platsbesök att det nya lärosätets gemensamma kursvärderingssystemet inte omfattar kurser på forskarnivå och därför rekommenderar bedömargruppen lärosätet att utreda hur kurser på bästa sätt ska utvärderas inom forskarutbildningen på hela lärosätet.

6. Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet

Bedömning med motivering: *Inte tillfredsställande*

Det är betydelsefullt att lärosätets system för kvalitetssäkring också innefattar en systematisk uppföljning av hur väl utbildningarna fyller det övergripande syftet att förbereda studenterna för ett yrkesliv och för ett samhälle som förändras. Kunskaper om arbetsmarknaden bör systematiskt återkopplas och användas i utvecklingen av lärosätet på alla nivåer.

I lärosätets interna utbildningsgranskningar inom vilka samtliga utbildningar genomgår granskning vart sjätte år ingår ett kriterium om att utbildningen ska vara användbar och förbereda studenter för förändringar i arbetslivet. Likaså ingår ett kriterium om arbetslivsanknytning i rutinerna vid etablering av nya utbildningar. Vid sidan om detta slags uppföljning är det enbart kursutvärderingar som sker med en lärosätetsgemensam systematik och bedömargruppen efterlyser en mer systematisk uppföljning av arbetslivsanknytningen under tidsspannet mellan det att de interna utbildningsgranskningarna infaller. Bedömargruppens uppfattning är också att det inte framgår vad de nämnda kriterierna avseende arbetslivsanknytning egentligen innebär och hur de angivna processerna säkerställer systematik i hur arbetslivet påverkar utbildningarna både vad gäller utbud och innehåll. Det kontinuerliga kvalitetsarbetet med avseende på arbetslivsanknytningen ger utifrån självvärderingen och vad som framkom vid platsbesök ett tämligen fragmentariskt intryck sett till lärosätet som helhet. Bedömargruppen vill poängtera att det naturligtvis också finns många goda exempel på samverkan och på arbetslivsrelaterade inslag i utbildningarna.

Bedömargruppen vill lyfta fram följande styrkor inom bedömningsområdet:

- Det finns goda exempel på arbetslivsanknytning inom många utbildningar, samt goda exempel på alumnundersökningar.
- För flera av utbildningarna finns programråd med extern representation.
- Utbildningens användbarhet i det kommande arbetslivet finns som ett kvalitetskriterium i de interna utbildningsgranskningarna och i anhållan om etablering av en ny utbildning ska förutsättningarna för arbetslivskoppling beskrivas.

Bedömargruppen vill lyfta fram följande utvecklingsområden som särskilt angelägna:

- Lärosätet bör överväga att inrätta programråd eller motsvarande för samtliga yrkesutbildningar och även för utbildningar med sammanhängande kurser inom ett ämne, till exempel huvudområden i generella examina. Dessa programråd bör ha extern representation och riktlinjer för vad lärosätet vill uppnå med de externa representanternas hjälp.
- Det genomförs inte regelmässigt några programutvärderingar vid slutet av eller strax efter utbildningarna, vilka skulle kunna vara ett värdefullt tillskott till den fortlöpande uppföljningen av

Datum
2021-12-14Reg.nr
411-00436-19

arbetslivsanknytningen.

- Lärosätet skulle kunna arbeta med alumnundersökningar och analysen av dem på ett mer strategiskt och områdesövergripande sätt.
- Lärosätet kunde med fördel ha med extern representation i de granskningsgrupper som är verksamma i samband med interna utbildningsgranskningar.
- Lärosätet bör överväga att tillsätta en utredning som analyserar systemet för kvalitetssäkring ur arbetslivssynvinkel och som kan föreslå förbättringar.

6.1 Lärosätet säkerställer, genom rutiner och processer, att utbildningarna utvecklar studenternas och doktorandernas beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Bedömning med motivering: *Inte uppfylld*

I Strategier för Stockholms universitet 2019-2022 tillkännages att arbetslivsanknytningen och utbildningens användbarhet kontinuerligt ska beaktas. Av självvärderingen framgår också att lärosätet inom olika områden arbetar på olika sätt för att utveckla studenters och doktoranders beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Detta sker till exempel genom att utbildningar har kontakt med arbetslivet i verksamhetsförlagd utbildning (VFU), samverkan med avnämare inom till exempel journalistik och juridik, övningsskolor inom lärarutbildningen och att adjungerade lärare anlitas inom den. Ytterligare en metod är att följa upp lärosätets arbete genom alumnundersökningar, vilket görs inom vissa delar av lärosätet.

Den lärosätetsgemensamma uppföljningen av utbildningarnas arbetslivsanknytning görs dock i form av interna utbildningsgranskningar, där kvalitetskriteriet "Det finns processer som säkerställer att utbildningen är användbar och förbereder studenterna [eller doktoranderna] att möta förändringar i arbetslivet" ingår. Arbetslivsaspekter ingår också som ett kriterium som vägs in vid planering och inrättande av nya kurser eller program.

Av underlagen framgår att det främst är kursvärderingar som är uppföljningsinstrumentet när det gäller det kontinuerliga kvalitetsarbete som sker under den sexåriga tidsperioden mellan det att den interna utbildningsgranskningen av utbildningen i fråga infaller, förutom sådan uppföljning som kan ske inom programråd. I vissa utbildningar sker enligt självvärderingen uppföljning inom programråd under mellantiden, men sådana råd är obligatoriska enbart vid det naturvetenskapliga området när utbildning sker med flera institutioner inblandade.

I de mallar för kursvärderingar som bedömargruppen har tagit del av ingår en fråga om huruvida studenten anser sig komma att ha nytta av det han eller hon har lärt sig efter utbildningen, men någon fråga som är mer precist inriktad mot arbetslivet finns inte med. Bedömargruppens uppfattning är att frågan om utbildningen utvecklar studenters förmåga att möta förändringar i arbetslivet – vilken är i linje med ambitionen som uttrycks i Strategier för Stockholms universitet 2019-2022 – skulle kunna följas upp fortlöpande på ett mer ingående sätt, i tidsspannet mellan det att den interna utbildningsgranskningen av utbildningen i fråga infaller vart sjätte år. Programutvärderingar skulle kunna utgöra en sådan fortlöpande uppföljning av arbetslivsanknytningen om de exempelvis skulle utgöras av "enkäter till studenter mot slutet av sin utbildning, eller strax efter avslutad utbildning" som det föreslås i en av de kvalitetsrapporter som bedömargruppen har tagit del av. I Humanvetenskapliga områdets mål och åtgärder 2021-2022 anges som ett övergripande mål att området i "samarbete med utbildningarna/institutionerna [ska] genomföra alumni- och exitundersökningar utifrån befintliga registerdata", vilket bedömargruppen ser positivt på fastän denna målsättning alltså inte omfattar hela

lärosätet. Vad bedömargruppen efterlyser är således en lärosättesgemensam uppföljning av utbildningarnas arbetslivsanknytning utöver den som sker vart sjätte år inom ramen för de interna utbildningsgranskningarna.

Inom det naturvetenskapliga området finns enligt självvärderingen en etablerad praktik sedan lång tid tillbaka av att genomföra alumnundersökningar, vilket bedömargruppen ser positivt på eftersom verksamheten skapar en viktig kunskapsbank. Det framgår i Strategier för Naturvetenskapliga området 2017-2022 att områdets alumnverksamhet är under uppbyggnad samt att merparten av lärosätets samverkan i dagsläget sker "decentraliserat, där initiativ och genomförande sker på forskarnivå".

Bedömargruppen kunde också vid platsbesök konstatera att den arbetslivsrelaterade kunskapen från utbildningsspecifika alumnundersökningar visserligen kommuniceras, men det är för bedömargruppen oklart utifrån underlagen om resultaten från dem analyseras på ett sådant sätt att de leder till åtgärdsförslag och uppföljningar av vidtagna åtgärder. Bedömargruppen ställer sig frågande till att inte alumnundersökningar görs inom alla lärosätets utbildningar och att det inte finns någon systematik kring hur dessa analyseras och påverkar lärosätet. Det framgår i underlaget att det finns en lärosättesgemensam samverkansavdelning som bland annat ger centralt stöd för alumnverksamheten och i Åtgärdsplan för Stockholms universitet 2019-2020 nämns som en åtgärd att samverkansavdelningen och dess verksamhet sedan etableringen för sju år sedan ska beskrivas och följas upp, vilket är positivt. Bedömargruppen är dock oklar över i vilken utsträckning som samverkansavdelningens verksamhet inverkar på lärosätets utbildningar. Hur, var och om studenterna finner en plats på arbetsmarknaden är av central betydelse för lärosätet och bör påverka undervisningens struktur och innehåll.

Ett problem av relevans här är även att lärosätet inte arbetar systematiskt med riktad information till specifika externa intressenter, att döma av självvärderingen och av dokumentet Kommunikationspolicy för Stockholms universitet i vilket sådana inte finns angivna.

I självvärderingen och vid platsbesök nämndes att arbetslivsrepresentanter finns i många programråd och att detta bidrar till att knyta ihop utbildningar med arbetsmarknaden. När bedömargruppen överblickar hela lärosätet blir bilden dock fragmentarisk. Vid platsbesök framkom bland annat att det i flera programråd inte finns någon extern representation, samt att det när det gäller flera utbildningar inte ens finns något programråd. I en kvalitetsrapport gällande det naturvetenskapliga området som bedömargruppen har tagit del av anges att programråd ska inrättas för utbildningar där mer än en institution är inblandad, medan det för övriga utbildningar anges att programråd bör inrättas.

I självvärderingen och vid platsbesöken framkom flera exempel på goda – till och med mycket goda – inslag av samverkan med arbetslivet inom utbildningar vid lärosätet. Exempelvis lyfts journalistutbildningen fram och vid platsbesök beskrevs en närhet till samhällets juridiska praktik inom juristutbildningen. I båda fallen handlar det om professionsutbildningar som på ett föredömligt sätt verkar ligga nära de praktiker de utbildar till.

När det gäller lärarutbildningen, så svarar den enligt självvärderingen för ungefär 25 procent av alla examina som tas ut vid lärosätet. Dess komplexa struktur riskerar att leda till en situation där de deltagande institutionernas fokus är på ren ämnesforskning medan lärarstudenterna i stället är på väg mot en profession som innebär en helt annan slags verksamhet. Dock är bedömargruppen medveten

om att detta är ett känt problem och att lärarutbildningen är föremål för utredning vid lärosätet. I de minnesanteckningar från programråd tillhörande ämneslärarutbildningen som bedömargruppen har tagit del av framskymtar tämligen lite som är av relevans för arbetslivsanknytningen, förutom sådant som rör obligatorisk VFU. De alumnenkäter som vartannat år genomförs i lärarutbildningskonventets regi tas också upp i dessa minnesanteckningar, men i dem går det dock inte att urskilja specifika utbildningsprogram. I de alumnsvar därifrån som bedömargruppen har kunnat ta del av framgår det att vad som främst efterlyses av alumnerna i lärarutbildningen är undervisning som är tydligt kopplad till just den yrkesnära praktiken. För lärarutbildningarna finns också ett VFU-kollegium, i vilket det ingår en ledamot från Storsthlm som är en arena för regional och kommunal samverkan mellan länets kommuner. De här inslagen av uppföljning vad gäller lärarutbildningen ser bedömargruppen positivt på, även om de bara är exempel på uppföljningsverksamhet från en del av lärosätet. Frågan här är hur arbetslivskunskaper används för att återföra kunskap om arbetslivet och dess förväntade förändringar till utbildningarna.

Bedömargruppen förhåller sig utifrån underlagen avslutningsvis tveksam till i vilken utsträckning som erfarenheter från arbetslivet eller statistik om arbetsmarknaden påverkar den löpande kurs- eller programutvecklingen samt programråden, förutom att sådana aspekter vägs in när en ny kurs eller ett nytt program planeras samt att arbetslivsanknytning ingår i de interna utbildningsgranskningarna. I minnesanteckningar från det naturvetenskapliga området grundutbildningsberedning framläggs ett förslag om att representanter från arbetslivet ska finnas med i de granskningsgrupper som är verksamma vid de interna utbildningsgranskningarna, vilket alltså i dagsläget inte är fallet. Bedömargruppen ser positivt på detta förslag och det bör betonas att bedömargruppens intryck som nämnts inte är att arbetslivets påverkan på utbildningar vid lärosätet saknas, utan att det är svårt att se att sådan arbetslivsanknytning sker systematiskt inom hela lärosätet. Här kan nämnas att en målsättning om att "verka för en stärkt arbetsmarknadsanknytning inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå" anges i Åtgärdsplan för det Naturvetenskapliga området 2021-2022, medan det i Humanvetenskapliga områdets mål och åtgärder 2021-2022 framhålls att lärosätet ska utveckla samverkan med Region Stockholm och Stockholms stad. Likväl nämns det inte något om arbetslivet i det av rektor beslutade dokumentet Åtgärdsplan 2021-2022: strategiska områden och övergripande målsättningar som är lärosätetsgemensamt. Exempel på eller system för hur externa samverkanspartners erfarenheter och bedömningar om framtiden tas till vara i praktiken saknas helt, trots att bedömargruppen ställde frågor om det i nästan alla intervjuer under platsbesöken.

Det saknas sammanfattningsvis inte exempel på arbetslivsanknytning, men bedömargruppens uppfattning – baserad på de samlade underlagen och på lärosätets ambition inom området vilken uttrycks i Strategier för Stockholms universitet 2019-2022 – är att den fortlöpande utvecklingen av denna är ett utvecklingsområde. Det görs dock varken i självvärderingen eller i vad som sades vid platsbesök någon nämnvärd problematisering vad gäller processerna för arbetslivsanknytning av utbildningen och utvecklingsbehoven hos dessa. Bedömargruppen föreslår att lärosätet tillsätter en utredning som analyserar systemet för kvalitetssäkring ur arbetslivssynvinkel och som kan föreslå förbättringar.

Datum
2021-12-14Reg.nr
411-00436-19**Samlat omdöme: Godkänt kvalitetssäkringsarbete med förbehåll**

Motivering: Sammantaget visar underlagen på att kvalitetssäkringsarbetet kan godkännas med förbehåll. Bedömningsområdena Student- och doktorandperspektiv samt Arbetsliv och samverkan bedöms inte vara tillfredsställande. Bedömarens uppfattning är att lärosätet kan åtgärda bristerna inom två år. Underlagen visar att lärosätets kvalitetsarbete är ambitiöst och genomtänkt i de aktuella styrdokumenterna, men inte i alla delar systematiskt tillämpat och uppföljt inom hela lärosätet.

Bedömningsområdet Styrning och organisation bedöms vara tillfredsställande. Ledningen har under senare år utvecklat lärosätets kvalitetssystem så att det inbjuder till delaktighet hos både anställda och studenter. Lärosätets ambitiösa mål för kvalitetssäkringen är att uppnå en genomsyrande kvalitetskultur och underlagen visar att det målet är på god väg att nås, eftersom kvalitetssystemet uppenbarligen är känt och uppskattat bland både medarbetare och studenter. Det finns likväl några utvecklingsområden. Bedömarens noterar en bristande systematik när det gäller hanteringen av alla slags studentsynpunkter i bland annat institutionernas kursutvärderingar. Likaså är Centrum för universitetslärautbildning (CeUL) en inrättning som genom sina täta kontakter med institutionerna har kunskaper om studentkritik gällande utbildningarna, men bedömarens uppfattar det som att CeUL inte har något egentligt rapporteringskrav på sig. Bedömarens rekommenderar därför att både organisationen och uppföljningen ses över på dessa punkter. Vidare är bedömarens intryck att alla relevanta intressenter inte får ta del av resultaten från kvalitetssystemet, då dessa inte är åtkomliga externt. Rutinerna kring återkoppling av kursvärderingsresultat till studenter, engelskspråkig information till internationella studenter, uppföljning av individuella studieplaner och kursutvärderingar för forskarutbildningskurser är andra utvecklingsområden. Likväl är det bedömarens uppfattning att lärosätets kvalitetssystem är organiserat på ett genomtänkt vis och att dess olika verksamheter bidrar till ett säkerställande av utbildningarnas kvalitet.

Bedömningsområdet Förutsättningar bedöms sammantaget vara tillfredsställande, främst beroende på att flera viktiga förutsättningar för en god utbildning finns på plats. Genom tydliga regelverk och riktlinjer både vid anställning, tjänsteplanering och i samband med kompetensutveckling av lärare ges dessa goda möjligheter att till studenterna förmedla ämneskunskaper av akademiskt hög kvalitet och relevans samt agera på ett bra sätt i pedagogiska sammanhang. Beträffande ändamålsenligheten hos infrastruktur och studentstöd, så är däremot bedömarens uppfattning att det finns angelägna utvecklingsområden. Verksamheter som bland annat studenthälsan, studievägledning och karriärvägledning följs visserligen upp vid lärosätet på ett systematiskt sätt, men bedömarens noterar att exempelvis doktorandernas förutsättningar att genomföra sin utbildning inom planerad studietid varierar påtagligt mellan olika delar av lärosätet. Ett annat exempel gäller det särskilda pedagogiska stöd som kan ges till enskilda studenter och där behovsbedömningen sker på central nivå men beslut och verkställande på institutionsnivå, vilket får till följd att studenter med samma slags problematik behandlas olika inom olika utbildningar eller institutioner. Bedömarens skulle också gärna se att genomströmnings- och avhoppsanalyser används inom samtliga utbildningar samt att lärosätet utvecklar systematiken i hur informationen används och vilka åtgärder som vidtas. Det finns förvisso en del mycket positiva inslag inom exempelvis Studie- och språkverkstadens och studievägledningens verksamhet, men bedömarens vill ändå framhålla betydelsen av att de nämnda bristerna åtgärdas.

Bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat bedöms vara tillfredsställande. Lärosätet har en tydlig ansvarsfördelning när det gäller det utbildningsnära kvalitetsarbetet med systematiska processer och tydliga styrdokument för etablering, nedläggning, utformning, genomförande och

resultatshantering av utbildningarna. Vidare finns rutiner och processer som skapar goda förutsättningar för hög utbildningskvalitet och som säkerställer studentaktiva undervisningsformer. Bedömaregruppen anser att processen för de interna utbildningsgranskningarna fungerar väl. Det finns också målrelaterade betygskriterier som används inom lärosätet. Ansvaret för det systematiska kvalitetsarbetet är primärt tilldelat institutionerna och studierektorerna verkar ha en viktig roll inte minst i samband med kursutvärderingar, men arbetet följs upp och styrs vid behov av överordnade nivåer i systemet. Bedömaregruppen vill dock rekommendera lärosätet att utveckla en modell för hur kursbeskrivningar ska utformas, samt tillse att matriser över examensmålen uppdateras och alltid följs upp i samband med interna utbildningsgranskningar. Brister i efterlevandet när det gäller kraven på återkoppling av kursvärderingsresultat behöver också hanteras.

Lärosätet har höga ambitioner beträffande jämställdhet, vilket kommer till uttryck bland annat i självvärderingen där "kunskap om genus och genusperspektivets betydelse" utpekas som viktig för motverkandet av ojämställdhet. Bedömningsområdet Jämställdhet bedöms vara tillfredsställande. I övriga underlag nämns dock främst den numerära fördelningen mellan kvinnor och män i olika sammanhang då exempel på jämställdhetsarbete tas upp. Uppföljningar med avseende på könsfördelning är i och för sig helt i enlighet med högskolelagens krav om att jämställdhet ska "alltid iaktas och främjas", men med tanke på ledningens ambitioner enligt ovan rekommenderar bedömaregruppen lärosätet att initiera breda diskussioner för problematisering av begreppet jämställdhet. Bättre uppföljningsinstrument för hur jämställdhetsarbetet bedrivs rekommenderas också. Det förekommer att goda exempel sprids vid seminarier i CeUL:s regi, liksom även att jämställdhetsrelaterade åtgärder vidtas i samband med kursutvärderingar och interna utbildningsgranskningar. Bedömaregruppens intryck är dock att sådant är mer tillfälligt än systematiskt förekommande, varför uppföljning vad avser just jämställdhet i utbildningarnas innehåll och genomförande är ett utvecklingsområde.

Lärosätet har genomfört ett ambitiöst utvecklingsarbete på senare år när det gäller studenters och doktoranders förutsättningar att utöva inflytande över utbildningen och sin studiesituation. Ett exempel är inrättandet av styrdokumentet Regler för studentinflytande som varje år ses över och vid behov revideras. Studentkårernas representanter har också goda möjligheter till inflytande på olika ledningsnivåer. Bedömningsområdet Student- och doktorandperspektiv bedöms dock inte vara tillfredsställande. Den största bristen är enligt bedömaregruppen implementeringen av de nämnda reglerna för studentinflytande, vilka är ojämnt hanterade ute i verksamheten. Bland annat saknas obligatorisk kontaktperson för studentinflytande på vissa institutioner eller så vet inte studentrepresentanterna vilka dessa personer är. I regelverket saknas dessutom ett obligatorium om att alla utbildningsprogram ska ha ett programråd. Bedömaregruppen rekommenderar att forum för studentinflytande inrättas i de delar av verksamheten som är av betydelse för studenternas studiesituation, där sådana i dagsläget inte finns. Lärosätet genomför inte några regelbundna enkäter för att kartlägga alla studenters åsikter och erfarenheter i olika frågor, utöver att frågor om bland annat studentstödet ingår i de interna utbildningsgranskningar som görs vart sjätte år. Det är också bedömaregruppens intryck att inte alla studenter och doktorander känner till studenthälsan och andra typer av studentstöd som finns vid lärosätet. Här föreligger alltså utvecklingsområden.

Även i förhållande till bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan saknar bedömaregruppen obligatoriska programråd och i det här sammanhanget är det särskilt externa ledamöter från arbetslivet som efterlyses. Bedömaregruppens uppfattning är att bedömningsområdet inte kan bedömas som tillfredsställande. Frågans hantering är viktig för att lärosätet ska kunna uppfylla

högskolelagens krav gällande arbetslivskoppling och även med tanke på lärosätets strategiska mål om att vara en viktig del i samhällsutvecklingen. Lärosätet har styrdokument som föreskriver att arbetslivsaspekter ska vägas in när nya kurser eller utbildningsprogram planeras även om bedömargruppen inte har funnit några exempel på att exempelvis statistik från arbetsmarknaden påverkar utbildningsutbudet, vare sig vid etablering av nya utbildningar eller vid avveckling av befintliga sådana. Externa samarbetspartners eventuella inflytande framstår som oklart och bedömargruppen saknar systematik i hur externa parters erfarenheter förväntas bidra till utvecklingen av utbildningarna. Frågor om arbetslivsanknytning är heller inte obligatoriska i kursvärderingarna. Bland kvalitetskriterierna vid interna utbildningsgranskningar finns bedömningsgrunden med, men i praktiken har bedömargruppen bara stött på enstaka exempel på att studenterna inom vissa utbildningar ges möjligheter till kontakter med arbetslivet – förutom förstås när det gäller obligatorisk verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Fastän det finns flera goda exempel på arbetslivsanknytning i vissa utbildningar, är det bedömargruppens uppfattning att det vid lärosätet råder en bristande systematik när det gäller detta bedömningsområde.

Bilaga 1

Schema för det första platsbesöket

22 februari 2021

Tid	Rubrik	Personer
17:30-18:15	Universitetsledningen	Astrid Söderbergh Widding , rektor Clas Hättestrand , prorektor Eino Örnfeldt , universitetsdirektör

23 februari 2021

Tid	Rubrik	Personer
09:45-10:30	Studentkårer	Sebastian Villarroel , ordförande i Studentkåren DISK Elis Wibacke , vice ordförande i Stockholms universitets studentkår Carl Tjernell , ombud, Stockholms universitets studentkår Pascal Meier , ordförande i Stockholms universitets studentkårs centrala doktorandråd
10:30-10:45	Bedömargruppen överlägger	Bedömargruppen och UKÄ
10:45-11:30	Fakultetsnämndernas ordförande	Jessika van der Sluijs , dekan, juridiska fakulteten Elisabeth Wåghäll Nivre , vicerektor, humanistiska fakulteten Yvonne Svanström , vicerektor, samhällsvetenskapliga fakulteten Henrik Cederquist , vicerektor, naturvetenskapliga fakulteten
11:30-12:30	Lunch	Bedömargruppen och UKÄ
12:30-13:15	Utbildningsberedningar på områdesnivå	Tom Britton , ordförande i forskarutbildningsberedningen inom naturvetenskapliga området (FUB) Joakim Edsjö , ordförande i grundutbildningsberedningen inom naturvetenskapliga området (GB) Björn Birgersson , ordförande i lärarytbildningsberedningen inom naturvetenskapliga området (LUS) Magnus Nermo , ordförande i beredningen för utbildning på grundnivå och avancerad nivå inom humanvetenskapliga området (BUGA) Lena Hübner , ordförande i beredningen för lärarytbildning inom humanvetenskapliga området (BULA) Hans Hayden , ordförande i beredningen för utbildning på forskarnivå inom humanvetenskapliga området (BUF)
13:15-13:30	Bedömargruppen överlägger	Bedömargruppen och UKÄ
13:30-14:15	Centrala funktioner för kvalitetsarbetet med utbildning	Tove Holmqvist , kvalitetssamordnare Jerker Dahne , chef för studentavdelningen Carl-Johan Högberg , utbildningsledare vid områdeskansliet för naturvetenskap Peter Bretschneider , utbildningsledare vid områdeskansliet för humanvetenskap Pär Brännström , sekreterare i rektors beredning för

		utbildningsutvärdering och system för kvalitetssäkring (Rebus)
14:15-14:30	Bedömargruppen överlägger	Bedömargruppen och UKÄ
14:30-15:15	Universitetsstyrelsen	Mats Melin , ordförande (f.d. justitieråd) Katarina Nordqvist , senior analytiker (Formas) Hans Börsvik , styrelseordförande i Orvelin Group AB Sofia Holmdahl , ordförande i Stockholms universitets studentkår
15:15-15:30	Bedömargruppen överlägger	Bedömargruppen och UKÄ
15:30-16:15	Infrastruktur och verksamhetsstöd	Ingemar Dahlgren , sektionschef, sektionen för studentstöd vid studentavdelningen samt verksamhetschef för Studenthälsan i Stockholm Marie Nordström , gruppleadare för studie- och karriärvägledningen vid studentavdelningen Wilhelm Widmark , överbibliotekarie, Stockholms universitetsbibliotek Klara Bolander Laksov , föreståndare för Centrum för universitetsläroutbildning (CeUL)
16:15-16:30	Bedömargruppen överlägger	Bedömargruppen och UKÄ
16:30-17:00	Avslutande samtal med universitetsledningen	Prorektor Clas Hättstrand och universitetsdirektör Eino Örnfeldt

Bilaga 2

Schema för det andra platsbesöket

Datum: **4:e maj 2021**

Tid	Intervjugrupp	Personer (maximalt sex st.)
08:45-09:30	Studenter från <i>Internationellt masterprogram i curating, med inriktning mot konst, management och juridik</i> (år 2) samt inom <i>Kandidatprogrammet i fysik</i> (år 2 eller 3)	Ernesta Šimkutė , (curating) Chi Hang Lam (Jims) , (curating) Mmabatho Thobejane , (curating) Patrik Tengné r, (fysik)
09:30-09:45	Bedömagruppen överlägger	
09:45-10:30	Studenter från <i>Ämneslärarprogram med inriktning mot arbete i gymnasieskolan, Samhällskunskap</i> och från motsvarande utbildning <i>med inriktning mot grundskolans årskurs 7-9</i> (år 4 eller 5), från <i>Juristprogrammet</i> (år 4 eller termin 9) samt från kursen <i>Klassisk och efterklassisk litteratur</i>	Johanna Koivunen , (Klassisk och efterklassisk litteratur) Ellinor Hedgren Rylander , (Juristprogrammet) Ted Wallebo , (Ämneslärarprogrammet med inriktning mot arbete i gymnasieskolan)
10:30-10:45	Bedömagruppen överlägger	
10:45-11:30	Kursansvariga inom: 1. curating 2. fysik (avancerad nivå resp. grundnivå) 3. informationssamhället (forskarnivå)	Magdalena Holdar , (Institutionen för kultur och estetik) David Milstead , (Fysikum) Fredrik Hellberg , (Fysikum) Harko Verhagen , (Institutionen för data- och systemvetenskap)
11:30-12:30	LUNCH	
12:30-13:15	Kursansvariga inom: 1. samhällskunskap för ämneslärare 2. rättsvetenskap 3. klassiska språk	Maria Wendt , (Statsvetenskapliga institutionen) Johan Sandahl , (Institutionen för de humanistiska och samhällsvetenskapliga ämnenas didaktik) Mark Klamberg , (Juridiska institutionen) Maria Plaza , (Romanska och klassiska inst.) Denis Searby , (Romanska och klassiska inst.)
13:15-13:30	Bedömagruppen överlägger	
13:30-14:15	Prefekter vid: 1. Institutionen för kultur och estetik 2. Fysikum 3. Institutionen för data- och systemvetenskap 4. Juridiska institutionen 5. Romanska och klassiska institutionen samt 6. Institutionen för de humanistiska och	Rikard Hoogland , stf. prefekt (Institutionen för kultur och estetik) Jan Conrad , (Fysikum) Uno Fors , (Institutionen för data- och systemvetenskap) Jane Reichel , stf. prefekt (Juridiska institutionen) Anders Bengtsson , (Romanska och klassiska institutionen)

Datum

2021-12-14

Reg.nr

411-00436-19

	samhällsvetenskapliga ämnenas didaktik	Ulrika von Schantz , (Institutionen för de humanistiska och samhällsvetenskapliga ämnenas didaktik)
14:15-14:30	Bedömargruppen överlägger	
14:30-15:15	Områdesövergripande rådet	Katariina Kiviniemi Birgersson , chef för områdeskansliet för naturvetenskap Felicia Markus , chef för områdeskansliet för humanvetenskap Maria Pilbark Brenner , internrevisionschef Maria Wilenius , chef för Ledningssekretariatet vid Rektors kansli Sofia Holmdahl , ordf. Stockholms universitets studentkår Elis Wibacke , vice ordf. Stockholms universitets studentkår
15:15-15:30	Bedömargruppen överlägger	
15:30-16:15	Lärarrepresentanter SAGA, HUGO, Utbildningsutskottet vid Juridiska fakulteten, BULA, LUS och GBAU	Johan Berg , ledamot i SAGA Barbro Blehr , ordf. i HUGO Torben Spaak , ordf. i Utbildningsutskottet vid Juridiska fakulteten Pernilla Rosell Steuer , ledamot i BULA Torbjörn Tambour , ledamot i LUS t.o.m. december 2020 Arnold Maliniak , ledamot i GBAU

 Datum: **5:e maj 2021**

Tid	Intervjugrupp	Personer (maximalt sex st.)
08:45-09:30	Doktorander i fysik och i informationssamhället	Filippo Schiavo , (fysik) Patrawan Pasuwan , (fysik) Aliki Litsa , (fysik) Lon Hansson , (informationssamhället) Sharon Lindberg , (informationssamhället) Melinda Máthé , (informationssamhället)
09:30-09:45	Bedömargruppen överlägger	
09:45-10:30	Interna och externa ledamöter i programråd tillhöriga <i>Ämneslärarprogram med inriktning mot arbete i gymnasieskolan, Samhällskunskap</i> och/eller motsvarande utbildning <i>med inriktning mot grundskolans årskurs 7-9 samt Internationellt masterprogram i curating, med inriktning mot konst, management och juridik</i>	Ämneslärarprogrammet: Ulf Mörkenstam , (Statsvetenskapliga institutionen) Gunilla Granath Zillén , ordförande i programrådet (Institutionen för de humanistiska och samhällsvetenskapliga ämnenas didaktik) Curating: David Neuman , extern ledamot (Magasin 3) Katarina Renman Claesson , extern ledamot (Konstnärernas riksorganisation) Alexandra Urefalk , programkoordinator (Institutionen för kultur och estetik)
10:30-10:45	Bedömargruppen överlägger	

10:45-11:30	Studie- och karriärvägledare vid den centrala studie- och karriärvägledningen och vid Institutionen för data- och systemvetenskap samt Romanska och klassiska institutionen	<p>Marie Nordström, gruppleddare för studie- och karriärvägledningen vid Studentavdelningen</p> <p>Frida Andersson, studie- och karriärvägledare vid Studentavdelningen</p> <p>Anna-Karin Ernö, studievägledare för grundnivå (Institutionen för data- och systemvetenskap)</p> <p>Margrét Håkansson, studievägledare för avancerad nivå (Institutionen för data- och systemvetenskap)</p> <p>Eva Andersson, studievägledare inom franska, grekiska och latin (Romanska och klassiska institutionen)</p> <p>Gunnel Näsman, studievägledare inom spanska och portugisiska (Romanska och klassiska institutionen)</p>
11:30-12:30	LUNCH	
12:30-13:15	Centrum för universitetslärarutbildning samt Studie- och språkverkstaden	<p>Centrum för universitetslärarutbildning (CeUL):</p> <p>Klara Bolander Laksov, föreståndare</p> <p>Ulf Olsson, biträdande föreståndare</p> <p>Lotta Jons, pedagogisk utvecklare</p> <p>Ellinor Hedgren Rylander, studentrepresentant</p> <p>Studie- och språkverkstaden:</p> <p>Josefin Hellman, gruppleddare och pedagogisk konsult</p> <p>Karin Dahl, pedagogisk konsult</p>
13:15-13:30	Bedömargruppen överlägger	
13:30-14:15	Personer som varit involverade i utredningen om genomströmning på lärarutbildningen	<p>Kristina Nilsson-Björkenstam, utbildningsledare vid områdeskansliet för humanvetenskap</p> <p>Alexandra Valdringer, handläggare vid områdeskansliet för humanvetenskap</p> <p>Annika Ullman, tidigare ordförande i BULA</p>
14:15-14:30	Bedömargruppen överlägger	
14:30-15:15	<p>Studierektorer inom:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. curating (avancerad nivå) 2. fysik (grundnivå) 3. informationssamhället (forskarnivå) 4. rättsvetenskap (grundnivå) 5. klassiska språk (grundnivå) 6. ämneslärarutbildningen i samhällsvetenskap 	<p>Robin McGilnley, (Institutionen för kultur och estetik)</p> <p>Åsa Larson, (Fysikum)</p> <p>Sirkku Männikkö Barbutiu, (Institutionen för data- och systemvetenskap)</p> <p>Annelie Gunnerstad, (Juridiska institutionen)</p> <p>Hans-Roland Johnsson, (Romanska och klassiska institutionen)</p> <p>Per Fransson, (Institutionen för de humanistiska och samhällsvetenskapliga ämnenas didaktik)</p>
15:15-15:30	Bedömargruppen överlägger	
15:30-16:00	Avslutande samtal med universitetsledningen	<p>Astrid Söderbergh Widding, rektor</p> <p>Clas Hättestrand, prorektor</p> <p>Åsa Borin, tf. universitetsdirektör</p>

Bilaga 3

Granskning av kvalitetssäkringsarbetet vid Stockholms universitet, Fördjupningsspår

Följande underlag begärs in separat utöver den dokumentation som gäller för vart och ett av fördjupningsspåren:

- Åtgärdsplan för Stockholms universitet 2019-2020, samt nästföljande åtgärdsplan
- Humanvetenskapliga området 2019-2022 (strategier, mål och åtgärder 2019-2022)
- Strategier för Naturvetenskapliga området 2017-2022
- Åtgärdsplan för det Naturvetenskapliga området 2019-2020, samt nästföljande åtgärdsplan
- Regler för studentinflytande
- Kommunikationspolicy för Stockholms universitet
- Lokal examensordning
- Riskanalys 2019-2020, samt nästföljande riskanalys
- Plan för jämställdhetsintegrering 2020-2021
- Regler och handlägningsordning för etablering och avveckling av utbildning
- Plan för breddad rekrytering
- Anställningsordning för anställning som och befordran till lärare (AOSU)
- Arbetsmiljö- och likavillkorspolicy
- Handlägningsordning för hantering av klagomål från studenter rörande utbildning
- Lokalförsörjningsplan 2019-2022 med utblick mot 2030
- Regler för studie- och karriärvägledning

Fördjupningsspår 1: Kvalitetsgranskning av utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Process: Kvalitetssystemets uppföljning av utbildningsprogram och huvudområden i enlighet med den cykel för kvalitetssäkring som har inrättats vid lärosätet

Bedömningsområde: Fördjupningsspåret relaterar främst till bedömningsområdena Styrning och organisation, Utformning, genomförande och resultat, Jämställdhet, Student- och doktorandperspektiv samt Arbetsliv och samverkan.

Miljö: Internationellt masterprogram i curating, med inriktning mot konst, management och juridik samt huvudområdet fysik, grundnivå

Motivering: Syftet är att kunna belysa hur de interna utbildningsgranskningarna fungerar i två miljöer.

Dokumentation som begärs in för var och en av de två utbildningarna:

- Regler för utbildningsgranskningar
- Utbildningsrapporter från berörda ansvariga enligt lärosätets mall för dessa
- Studentinlagor, om sådana finns

- Granskningsrapport från respektive granskningsgrupp
- Beslut som har fattats i områdesnämnder och/eller fakultetsnämnder samt i förekommande fall vid berörd institution med anledning av granskningsrapporterna
- Mötesanteckningar av relevans från berörda utbildningsberedningars möten
- *Mall för kursvärdering*
- Utbildningsplan
- Institutions- eller utbildningsspecifika formulär för kursvärdering
- Kursrapporter (d.v.s. sammanställningar av kursvärderingsresultat) gällande ett urval av kurser inom de respektive miljöerna
- *Handläggningsordning för utbildningsgranskning vid det humanvetenskapliga området*
- *Handläggningsordning för utbildningsgranskning vid Naturvetenskapliga området*
- Åtgärdsredovisning, om sådan finns
- Områdesnämndernas kvalitetsrapporter
- Protokoll/minnesanteckningar från kvalitetsdialoger
- *Mall för kvalitetsrapport*
- Mötesanteckningar från strukturerade dialoger mellan granskningsgrupp och utbildningarna i fråga
- Kursplaner inom huvudområdena fysik och curating
- Kursbeskrivningar (eller motsvarande) inom de båda huvudområdena
- Mötesanteckningar av relevans från de berörda fakulteternas studierektorsmöten
- *Regler för utbildning och examination på grundnivå och avancerad nivå*
- Mötesanteckningar från områdesövergripande rådets möten

Materialet ovan begärs för följande tidsperiod: 2019-01-01 – 2021-01-25.

Fördjupningsspår 2: Uppföljning av forskarutbildning

Process: Kvalitetssystemets uppföljning av utbildning på forskarnivå

Bedömningsområde: Fördjupningsspåret relaterar främst till bedömningsområdena Styrning och organisation, Utformning, genomförande och resultat, Jämställdhet, Student- och doktorandperspektiv samt Arbetsliv och samverkan.

Miljö: Forskarutbildning inom fysik respektive informationssamhället

Motivering: Syftet är att kunna belysa hur uppföljning och utveckling av utbildning på forskarnivå sker vid lärosätet.

Dokumentation som begärs in:

- Handläggningsordning, arbetsbeskrivning eller motsvarande gällande individuella studieplaner
- *Regler för utbildning och examination på forskarnivå*
- Dokumentation kring Doktorandbarometer eller annan motsvarande doktoranduppföljning, om sådan finns
- Mötesanteckningar från respektive granskningsgrupps möten

- Allmän studieplan gällande de båda forskarutbildningarna
- Kursbeskrivningar och i förekommande fall kursplaner för två obligatoriska forskarutbildningskurser från var och en av de två miljöerna
- Mötesanteckningar av relevans från de berörda fakulteternas studierektorsmöten
- Mötesanteckningar från strukturerade dialoger mellan granskningsgrupp och utbildningarna i fråga
- Åtgärdsredovisning, om sådan finns
- Institutions- eller utbildningsspecifika formulär för kursvärdering på forskarnivå
- Kursrapporter (d.v.s. sammanställningar av kursvärderingsresultat) gällande ett urval av kurser inom de respektive miljöerna
- Granskningsrapport från respektive granskningsgrupp
- Beslut som har fattats i områdesnämnder och/eller fakultetsnämnder samt i förekommande fall vid berörd institution med anledning av granskningsrapporterna
- Mötesanteckningar av relevans från berörda utbildningsberedningars möten
- Utbildningsrapporter från berörda ansvariga enligt lärosätets mall för dessa

Materialet ovan begärs för följande tidsperiod: 2018-09-01 – 2021-01-25.

Fördjupningsspår 3: Kontinuerlig uppföljning med avseende på arbetslivsanknytning

Process: Den fortlöpande uppföljningen och utvecklingen av utbildningen utifrån arbetslivets perspektiv

Bedömningsområde: Fördjupningsspåret relaterar främst till bedömningsområdena Styrning och organisation, Utformning, genomförande och resultat samt Arbetsliv och samverkan.

Miljö: Lärarutbildning med inriktning mot samhällskunskap respektive utbildning inom curating

Motivering: Syftet är att kunna belysa hur uppföljning och utveckling av utbildningen med avseende på arbetsliv och samverkan sker fortlöpande, det vill säga inte enbart i samband med utbildningsgranskningarna vart sjätte år.

Dokumentation som begärs in:

- Mötesanteckningar från programrådsmöten
- Dokumentation kring alumnenkäter och resultat från dem
- Mötesanteckningar från VFU-kollegium
- Uppgifter om interna och externa ledamöter i programråd respektive VFU-kollegium, såvida de inte framgår av mötesanteckningarna

Annan dokumentation av relevans för detta fördjupningsspår utgörs av sådant som begärs in inom ramen för övriga fördjupningsspår, samt de inledningsvis nämnda dokumenten som begärs in separat.

Materialet ovan begärs för följande tidsperiod: 2019-01-01 – 2021-01-25.

Fördjupningsspår 4: Verksamhetsstöd och infrastruktur

Process: Det fortlöpande verksamhetsstödet och utbildningsnära studentinflytandet, samt rutinerna kring uppföljning av genomströmning

Bedömningsområde: Fördjupningsspåret relaterar främst till bedömningsområdena Förutsättningar, Utformning, genomförande och resultat samt Student- och doktorandperspektiv.

Miljö: Universitetsförvaltningen, Centrum för universitetslärarutbildning (CeUL) och de institutioner som är ansvariga för utbildningen inom rättsvetenskap och klassiska språk

Motivering: Syftet är att studera de rutiner och processer som lärosätet har för att utveckla förutsättningarna för att studenter och doktorander ska genomföra utbildningen inom planerad studietid.

Dokumentation som begärs in:

- Dokumentation kring genomströmningsanalyser under 2019 och 2020
- En beskrivning av CeUL:s roll och arbete
- Mötesanteckningar från avdelningsmöten eller motsvarande vid CeUL och vid den centrala studie- och karriärvägledningen under 2020
- *Ett förstärkt studentinflytande vid Stockholms universitet – Slutrapport från ett utvecklingsarbete som genomfördes under 2019*
- Mötesanteckningar från institutionsstyrelsemöten vid de båda institutionerna under 2020
- Årlig indikatorrapport för utbildning, vilken använts under 2020
- Intern utredning av lärarutbildningens genomströmning från 2020

Annan dokumentation av relevans för detta fördjupningsspår utgörs av sådant som begärs in inom ramen för övriga fördjupningsspår, samt de inledningsvis nämnda dokumenten som begärs in separat.

Avdelning
Utvärderingsavdelningen
Handläggare
Thomas Öst
08-563 086 07
thomas.ost@uka.se

Datum Reg.nr
2021-10-19 411-00436-19

Rektor
Kvalitetssamordnare

Universitetskanslersämbetets granskning av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Stockholms universitet

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sakfel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellerna nedan vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut med ytterligare rader. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det i detta skede av utvärderingsprocessen *inte* är möjligt att komplettera med *ny* information som inte ingått i de ursprungliga underlagen.

POSTADRESS

Box 6024
SE-121 06 Johanneshov

BESÖKSADRESS

Hammarbybacken 31
Johanneshov

TELEFON

+46 8 563 085 00
FAX
+46 8 563 085 50

ORGANISATIONSNR

202100-6495

KONTAKT

registrator@uka.se
www.uka.se

Läsanvisning: I kommentarerna nedan hänvisar Stockholms universitet till underlag som lämnats till UKÄ i samband med lärosätetsgranskningen i parentes (med något undantag) och alltid med kursiverad text. Exempel: (*självvärdering, sid. 7*). I några fall hänvisas till underlag som bedömaregruppen inte har begärt in men som kan fås på begäran.

Bedömningsområde: Styrning och organisation			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
1	3	sista	<p>”... informationen till relevanta externa intressenter är inte systematisk.”</p> <p>Kommentar: Resultat av kursutvärderingar (kursrapporter) publiceras sedan vårterminen 2021 i Stockholms universitets digitala utbildningskatalog (initialt laddades de upp manuellt men sedan höstterminen 2021 sker detta automatiskt genom den digitala kursvärderingstjänsten). Innan vårterminen 2021 publicerades kursrapporter på institutionernas webbsidor (öppet tillgängliga för både interna och externa intressenter) och oftast även i universitetets lärplattform Athena (<i>självvärdering, sid. 29</i>).</p>
2	3	5-6	<p>”De sex delområdena är: organisation och styrning, inrättande, revidering och avveckling av utbildningar, planering, genomförande och uppföljning av utbildningar, antagning, planering och examen, anställning och kompetensutveckling samt studentstöd och information.”</p> <p>Kommentar: Ett av delområdena heter ”etablering, revidering och avveckling”, ett annat heter ”antagning och examen”. Tillägget ”av utbildningar” finns inte till något av delområdena (<i>självvärdering, sid. 3, figur 2</i>).</p>
2	4	5	<p>”I de interna utbildningsgranskningarna används ett antal kvalitetskriterier: tio för grundnivå respektive avancerad nivå och tretton för forskarutbildningen”</p> <p>Kommentar: Det är elva kvalitetskriterier för grundnivå och avancerad nivå (<i>självvärdering, sid. 16, tabell 1</i>).</p>
3	1	2	<p>”... fem gemensamma frågor till alla studenter nu är obligatoriska i alla lärosätets kursvärderingsmallar.”</p> <p>Kommentar: Det är sju gemensamma frågor i mallen (<i>självvärdering, sid. 46, not 70, som refererar till mall för kursvärdering</i>).</p>

3	1	3-7	<p>”Kursvärderingarna kommenteras av läraren och sammanställs till kursrapporter, vilka diskuteras och sammanställs på institutionsnivå. Dessa sammanställningar förs därefter upp till respektive områdesnämnd. Denna låter hantera rapporterna av en särskild expertnämnd och utfärdar därefter eventuella åtgärdskrav och rekommendationer tillbaka till institutionerna i en kvalitetscykel.”</p> <p>Kommentar: Sammanställningar av kursvärderingar förs inte upp till områdesnämnden utan hanteras på institutionsnivå, såvida det inte finns t.ex. uppenbara problem med en kurs. De används däremot som ett av underlagen för skrivandet av utbildningsrapporter (<i>självvärdering, sid. 78-79</i>).</p> <p>Här tycks föreligga en sammanblandning av hur hanteringen av <i>utbildningsrapporter</i> sker inom det naturvetenskapliga området och hur hanteringen av <i>kursutvärderingar</i> går till inom universitetet. Därutöver kan noteras att kursrapporten är mer än en kommentar. Det är en analys, och kursrapporten ska utgöra en del av beslutsunderlaget vid utveckling och förändring av kurser (<i>självvärdering, sid. 6 och not 7</i>).</p>
3	2	1-3	<p>”Sammanställningar av kursrapporter sätter – tillsammans med resultatrapporteringen från de interna utbildningsgranskningarna – sin prägel på de kvalitetsrapporter som de båda områdena varje år delger rektor.”</p> <p>Kommentar: Sammanställningar av kursrapporter görs inte i kvalitetsrapporten. Däremot används kursutvärderingar som ett av underlagen för skrivandet av utbildningsrapporter (<i>självvärdering, sid. 78-79</i>).</p>
3	2	3-4	<p>”Kvalitetsrapporterna innehåller dessutom information gällande aktuella tillsynsärenden och resultat från eventuella externa utvärderingar.”</p> <p>Kommentar: Kvalitetsrapporterna innehåller även övrigt kvalitetsarbete som sker vid vetenskapsområdena (<i>mall för kvalitetsrapport, sid. 2</i>). Förslag på tillägg: ”... samt övrigt kvalitetsarbete som sker vid vetenskapsområdena.”</p>
4	4	1-9	<p>”En annan fråga gäller samverkan för samhällsnytta, vilket är något som också poängteras i lärosätets strategier. Uppdraget att lärosätena ska samverka med det omgivande samhället har fått en ny formulering i 1 kap. 2 § högskolelagen från 1 juli 2021. Däri poängteras bland annat det livslånga lärandet och ömsesidigheten i utbytet mellan lärosätena och det omgivande samhället. Mot bakgrund av den nya</p>

			<p>regleringen behöver lärosätet förstärka sitt systematiska arbete med inte bara hur strategierna påverkar kvalitetssystemet utan även med det omvända förhållandet, nämligen hur resultat från kvalitetssystemet tas om hand i strategiarbetet. Den synkroniseringen – det vill säga ömsesidigheten i utbytet mellan lärosätet och det omgivande samhället – är ännu inte tydligt utvecklad att döma av vad som framgick vid platsbesök.</p> <p>Kommentar: Den nya skrivningen i högskolelagen från 1 juli 2021 fanns alltså inte när självvärderingen skrevs och när platsbesöken ägde rum.</p>
5	2	3	<p>”Alla de dokument som ingår i kvalitetssystemet finns publicerade på den offentligt tillgängliga delen av webbplatsen.”</p> <p>Kommentar: Här tycks föreligga ett missförstånd från bedömargruppens sida som troligen beror på att det i självvärderingen skrivs om både den externa webben och den interna webben. Den interna webben kallas medarbetarwebben, vilket kan upplevas som förvirrande eftersom den inte är ett intranät utan är öppet tillgänglig för alla, d.v.s. för både interna och externa intressenter. Hela webbplatsen, inklusive medarbetarwebben, är med andra ord öppen för alla (framgår även av <i>självvärdering, sid. 27, stycke 4, rad 4-5</i>). Förslag: Ändra till ”på lärosätets webbplatser”.</p>
5	2	7	<p>”Dessutom är det bedömargruppens uppfattning att dokumenten borde finnas tillgängliga på engelska.”</p> <p>Kommentar: Strategierna i engelsk översättning har funnits publicerade på webben sedan den 24 april 2019 och kvalitetspolicyn på engelska har funnits publicerad på webben sedan den 19 januari 2021 (se https://www.su.se/staff/organisation-governance/governing-documents-rules-and-regulations). Även andra dokument som rör kvalitetssystemet är med få undantag (där översättning inte ansetts resurseffektivt) översatta till engelska och är öppet tillgängliga för både interna och externa intressenter på webben.</p>
6	2	1-2	<p>”Bedömargruppen vill rikta kritik mot detta att dokumenten inte finns tillgängliga på engelska, även om många idag kan använda verktyg för automatöversättning.”</p> <p>Kommentar: Strategierna i engelsk översättning har funnits publicerade på webben sedan den 24 april 2019 och kvalitetspolicyn på engelska har funnits publicerad på webben sedan den 19 januari 2021 (se https://www.su.se/staff/organisation-governance/governing-documents-rules-and-regulations). Även andra dokument som rör</p>

			<p>kvalitetssystemet är med få undantag (där översättning inte ansetts resurseffektivt) översatta till engelska och är öppet tillgängliga för både interna och externa intressenter på webben.</p>
6	4	10-11	<p>”Sammanställningar av kursutvärderingar i form av kursrapporter hamnar också på områdesnämndernas bord för vidare hantering.”</p> <p>Kommentar: Institutionernas arbete med kursutvärderingar granskas inom ramen för utbildningsgranskningarna (<i>självvärdering, sid. 78-79</i>). Resultaten från utbildningsgranskningarna sammanfattas i områdesnämndernas kvalitetsrapporter (<i>mall för kvalitetsrapport, sid. 2</i>). Sammanställningar av kursutvärderingar hamnar alltså inte direkt på områdesnämndens bord. Däremot kan enstaka sammanställningar göra det, i synnerhet när det finns problem med en kurs.</p>
7	3	3-6	<p>”Förutom prorektor och de två områdescheferna ingår chefen för studentavdelningen och studenter i Rebus. Genom en utbildningsledare för kvalitetsfrågor som är placerad vid rektors kansli förankras Rebus arbete i förvaltningen.”</p> <p>Kommentar: Felaktig beskrivning av Rebus sammansättning. Rebus ordinarie ledamöter bestod vid tiden för självvärderingens inlämning av ordförandena för områdesnämndernas utbildningsberedningar samt chefen för Studentavdelningen och kvalitetssamordnaren vid Rektors kansli (<i>självvärdering, sid. 11, stycke 5</i>). Sedan 2021 finns även dekanen för Juridiska fakulteten med som ordinarie ledamot i Rebus. Vetenskapsområdena kan också adjungera kanslichefer eller utbildningsledare till Rebus (<i>självvärdering, sid. 11, stycke 5</i>). Slutligen ingår studentrepresentanter (<i>självvärdering, sid. 3, stycke 1</i>). Antalet studentrepresentanter i bl.a. Rebus framgår av den årliga förteckningen över studentrepresentation i olika organ och grupper (<i>självvärdering, sid. 78, stycke 3, sid. 79, webblänk 1 och 2 och sid. 80, stycke 2</i>).</p> <p>Förankring inom förvaltningen sker inte bara via utbildningsledaren/kvalitetssamordnaren, utan även genom chefen för Studentavdelningen och genom de adjungerade cheferna och utbildningsledarna från områdeskanslierna.</p>
8	2	4-9	<p>”Både av platsbesöken och av studentinlagan framgår det dock att det fortfarande finns brister kvar att åtgärda, speciellt återkopplingen av kursvärderingsresultat till de studenter som har deltagit i kursvärderingarna. Det är också bedömargruppens mening att möjligheterna till studentinflytande genom kursvärderingarna behöver</p>

Datum

Reg.nr

6(21)

2021-10-19

411-00436-19

			<p>förbättras för icke-svenskspråkiga studenter, framför allt för doktorander men även för studenter på avancerad nivå.”</p> <p>Kommentar: Det finns regler för hur återkoppling ska ske (<i>Regler för utbildning och examination på grundnivå och avancerad nivå, sid. 13</i>) och i IT-systemet för kursutvärderingar, som pilottestades under 2020 och infördes på hela universitetet i januari 2021, sker återkopplingen per automatik till de studenter som har gått kursen (<i>självvärdering, sid. 6 och 29</i>). Kursvärderingar erbjuds dessutom på engelska för kurser som ges på engelska.</p>
8	4	2-4	<p>”Självvärderingen visar att varje intern utbildningsgranskning följs upp på områdesnivå, där det också fattas beslut om rekommendationer och nödvändiga åtgärder. De senare ska återrapporteras till nämnden inom ett år, medan rekommendationerna följs upp först vid nästa interna utbildningsgranskning om sex år.”</p> <p>Kommentar: Här saknas information om att områdesnämnderna även kan besluta om tidigarelagd uppföljning av rekommendationer samt om extern granskning av utbildningen (<i>Regler för utbildningsgranskningar, sid. 11</i>).</p>
9	1	8-10	<p>”Kontinuerliga justeringar av både kvalitetssystemet i sig och av enskilda utbildningar eller kurser sker med hjälp av Rebus på grundval av det här systemet med årliga kvalitetsrapporter och åtföljande kvalitetsdialoger.”</p> <p>Kommentar: Rebus är inte inblandad i kontinuerliga justeringar av utbildningar eller kurser. Detta sköts vid institutionerna, där ansvaret för det utbildningsnära kvalitetsarbetet (inklusive utvecklingsarbetet) finns (<i>självvärdering, sid. 20</i>).</p>
9	3	3-6	<p>”I ljuset av det saknar bedömargruppen en etablerad process som tillgodoser att <i>allt</i> väsentligt material från kursutvärderingarna tas om hand. Det är för bedömargruppen oklart om detta görs på institutionsnivå eller om löpande kursutvärderingar kanske redovisas på fakultets- och områdesnivå.”</p> <p>Kommentar: Allt väsentligt material från kursutvärderingarna omhändertas av institutionerna i den kursrapport som sammanställs. IT-systemet möjliggör även jämförelser inom universitetet och att vid behov vidta åtgärder på övergripande nivå (<i>självvärdering, sid. 63-65</i>). Enstaka sammanställningar kan hamna på fakultets- eller områdesnivå, t.ex. när det finns problem med en kurs. Hela processen</p>

			regleras i styrdokument (<i>Regler för utbildning och examination på grundnivå och avancerad nivå, sid. 11-13</i>).
9	4	1-4	<p>”Prorektors roll som ordförande i både Rebus och CeUL framgår av självvärderingen. Bedömargruppens uppfattning är att den är en vällovlig konstruktion, men att kopplingen kanske inte är tillräcklig för att ta vara på all den kunskap som inte minst CeUL besitter inom hela bredden av sin verksamhet.”</p> <p>Kommentar: Överlappet mellan Rebus och CeULs styrelse är i själva verket betydligt större än enbart ordföranden. Under 2020 var tre av sju lärarrepresentanter i CeULs styrelse också ordinarie ledamöter i Rebus (<i>självvärdering, sid. 37 och webblänken till CeUL, samt protokoll från CeULs styrelsesammanträden, som begärts in i samband med fördjupningsspår 4</i>). Sedan januari 2021 är överlappet än större: fyra av sju lärarrepresentanter.</p>
10	1	3-5	<p>”Resultat från kursutvärderingar och interna utbildningsgranskningar finns enbart åtkomliga för medarbetare och studenter på lärosätets intranät, varför externa intressenter inte kan ta del av dem.”</p> <p>Kommentar: Stockholms universitet har inget intranät. Webben, inklusive medarbetarwebben, är öppen och åtkomlig för alla (<i>självvärdering, sid. 27, stycke 4, rad 4-5</i>). Se utförlig kommentar ovan (lärosätets kommentar till yttrandets sid. 5, stycke 2, rad 3).</p> <p>Resultat från utbildningsgranskningarna finns åtkomliga för alla på webben och har gjort så sedan höstterminen 2020. När självvärderingen skrevs publicerades resultat på de två vetenskapsområdenas webbplatser (<i>självvärdering, sid. 27, stycke 6</i>). Under vårterminen 2021 finjusterades webben och från och med denna termin ligger resultaten direkt under beskrivningen av kvalitetssystemet för utbildning (se www.su.se/kvalitet respektive www.su.se/kvalitetsarbete).</p> <p>Kursrapporter, d.v.s. resultat från kursutvärderingarna, publiceras sedan vårterminen 2021 (och sedan höstterminen 2021 automatiskt) i universitetets digitala utbildningskatalog. Innan dess publicerades kursrapporter på institutionernas webbsidor (öppet tillgängliga för både interna och externa intressenter) och oftast även i universitetets lärplattform Athena (<i>självvärdering, sid. 29</i>).</p>
10	1	5-6	”Det tycks också vara en ganska utbredd brist på återkoppling till studenterna.”

			<p>Kommentar: I IT-systemet för kursutvärderingar, som pilottestades 2020 och infördes till vårterminen 2021, sker återkopplingen per automatik till de studenter som har gått kursen (<i>självvärdering, sid. 6 och 29</i>).</p> <p>När det gäller utbildningsgranskningar inbjuds studentrepresentanter att delta i de återkopplingsdialoger som förs mellan utbildningsberedning och institution efter genomförd utbildningsgranskning (<i>Regler för utbildningsgranskningar, sid. 11</i>).</p>
10	2	10-11	<p>”Bedömargruppen ser detta att resultaten från kursutvärderingar och interna utbildningsgranskningar annars bara finns att tillgå på intranätet som ett utvecklingsområde.”</p> <p>Kommentar: Stockholms universitet har inget intranät. Webben, inklusive medarbetarwebben, är öppen och åtkomlig för alla (<i>självvärdering, sid. 27, stycke 4, rad 4-5</i>). Se utförlig kommentar ovan (lärosätets kommentar till yttrandets sid. 5, stycke 2, rad 3).</p> <p>Resultat från utbildningsgranskningarna finns åtkomliga för alla på webben och har gjort så sedan 2020. När självvärderingen skrevs publicerades resultaten på de två vetenskapsområdenas webbplatser (<i>självvärdering, sid. 27, stycke 6</i>). Under vårterminen 2021 finjusterades webben och från och med denna termin ligger resultaten direkt under beskrivningen av kvalitetssystemet för utbildning (se www.su.se/kvalitet respektive www.su.se/kvalitetsarbete).</p> <p>Kursrapporter, d.v.s. resultat från kursutvärderingarna, publiceras sedan vårterminen 2021 (sedan höstterminen 2021 sker detta automatiskt) i universitetets digitala utbildningskatalog. Innan dess publicerades kursrapporter på institutionernas webbsidor (öppet tillgängliga för både interna och externa intressenter) och oftast även i universitetets lärplattform Athena (<i>självvärdering, sid. 29</i>).</p>
10	3	2-3	<p>”Studenterna ska enligt <i>Regler för studentinflytande</i> informeras om resultat från kursvärderingar och om eventuella beslut om åtgärder föranledda av kursutvärderingar.”</p> <p>Kommentar: Hänvisning till fel styrdokument. Processen för kursutvärderingar regleras i <i>Regler för utbildning och examination på grundnivå och avancerad nivå, sid. 11-13</i>.</p>
10	5	3-6	<p>”Lärosätets öppna webbplats innehåller i dagsläget bara översiktlig och kort information om kvalitetssystemet, samt länkar till</p>

			<p>utbildningsgranskningarnas resultat. Bedömargruppen uppfattar det dock som att dessa resultatlänkar inte fungerar för utomstående.”</p> <p>Kommentar: Webben är helt öppen och tillgänglig för alla (<i>självvärdering, sid. 27</i>). Se utförlig kommentar ovan (lärosätets kommentar till yttrandets sid. 5, stycke 2, rad 3).</p> <p>Webben finjusterades under vårterminen 2021 och från och med denna termin ligger resultaten från utbildningsgranskningarna direkt under beskrivningen av kvalitetssystemet för utbildning (se www.su.se/kvalitet respektive www.su.se/kvalitetsarbete).</p> <p>Särskilt på medarbetarwebben (se www.su.se/kvalitetsarbete) finns detaljerade beskrivningar av systemets olika komponenter, inklusive länkar till samtliga styrdokument, mallar, resultat, m.m.</p>
11	1	1-4	<p>”I den svenska språklagen från 2009 finns ett krav på att all information från myndigheter ska finnas på svenska, men utbildning och forskning är undantagna. För lärosätenas del innebär det att all information av administrativ art måste finnas på svenska och att information på engelska måste ges parallellt med en svensk version när det gäller administrativa frågor.”</p> <p>Kommentar: Bedömargruppen bygger detta påstående på en tolkning av språklagen som Stockholms universitet inte delar. Universitetet menar att undantaget innebär att all information måste finnas på svenska men att den <i>kan</i> finnas på engelska också. I praktiken innebär detta att de allra flesta styrdokument vid universitetet finns på både svenska och engelska (se https://www.su.se/staff/organisation-governance/governing-documents-rules-and-regulations) och att detsamma gäller information om administrativa frågor. I yttrandet utgör bedömargruppens tolkning av språklagen grund för en återkommande kritik av brist på informationsmaterial på engelska vid Stockholms universitet.</p>

Bedömningsområde: Förutsättningar

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
12	3	3-4	<p>”Det ingår inte alltid en pedagogiskt sakkunnig person i tillsättningsprocessen...”</p> <p>Kommentar: Det ingår inte alltid en <i>särskilt</i> pedagogiskt sakkunnig. I de fall en särskild pedagogisk sakkunnig inte utses bedöms de</p>

			ordinarie sakkunniga vara kompetenta för både pedagogisk och vetenskaplig bedömning. Förslag till korrigerig: ”Det ingår inte alltid en särskilt pedagogiskt sakkunnig person i tillsättningsprocessen...”
13	3	6-9	”Under platsbesöken framgick också att studierektorerna har en central roll i kvalitetssystemet, eftersom de ansvarar för att säkerställa personalens möjlighet till utvecklingstid och att frågan om kompetensutvecklingstid alltid tas upp till diskussion på medarbetarsamtalen.”
	4	3-5	”Vid platsbesök framgick dock att det på central nivå visserligen finns stöd för pedagogisk utveckling, men att det är upp till den enskilda medarbetaren hur mycket han eller hon kan ägna sig åt pedagogisk kompetensutveckling och att det är svårt att få tiden att räcka till.” Kommentar: De två citerade meningarna ovan kan uppfattas som motsägelsefulla. Det är studierektorerna som säkerställer möjligheten till utvecklingstid, medan frågan om hur den ska användas tas upp på medarbetarsamtal, och det är sedan den enskilda medarbetarens ansvar att genomföra kompetensutvecklingen.
14	1	9-10	”Rektors kvalitetsmedel är ett annat positivt inslag som bedömargruppen vill lyfta fram, samtidigt som bedömargruppen undrar varför CeUL inte deltar i beredningen av dessa kvalitetsmedel.” Kommentar: CeUL medverkar i beredningsarbetet av rektors kvalitetsmedel. Såväl 2019 som 2020 har CeUL medverkat i beredningen genom att läsa alla ansökningar och lämna skriftliga omdömen. CeULs omdömen användes sedan som underlag då vicerektorerna och rektoratet gjorde det slutliga urvalet av medelstilldelning. Detta framgår av besluten från 2019-06-13 respektive 2020-09-03: ”CeUL har varit delaktigt i beredningen genom att lämna underlag till bedömningen.” (Besluten nås via <i>webblänk i självvärdering, sid. 26, stycke 4.</i>)
15	1	2-4	”... att döma av underlagen saknas en systematisk uppföljning av dessa verksamheter, inte minst när det gäller beviljandet av pedagogiskt stöd och att detta används på ett effektivt sätt.” Kommentar pedagogiskt stöd (se kommentarer för övriga specifika områden nedan): Organisatoriskt ingår den ansvariga gruppen ”Särskilt pedagogiskt stöd” som en av tre specifika grupper inom Sektionen för studentstöd, som är en av fem sektioner inom

			<p>Studentavdelningen. Uppföljning och verksamhetsutveckling inom detta område är en integrerad del av arbetet i gruppen ”Särskilt pedagogiskt stöd” enligt en årlig verksamhetsplan. Det sker en aktiv dialog med sektions- och avdelningschef om detta och rapporteras sammanfattningsvis till Rektors kansli som en del av avdelningens årliga verksamhetsberättelse.</p> <p>Det finns en fråga om student- och doktorandstöd i utbildningsrapporterna som ska besvaras av samtliga utbildningar. För GN/AN: ”Beskriv hur administration, infrastruktur och studentstöd för utbildningen är uppbyggd.” För FN: ”Beskriv hur administration, infrastruktur och doktorandstöd för utbildningen vid institutionen är uppbyggd.” (<i>mall utbildningsrapport – grundnivå och avancerad nivå, sid. 5</i> och <i>mall utbildningsrapport – forskarnivå, sid. 5</i>). Student- och doktorandstödet vid institutionen följs således systematiskt upp genom utbildningsgranskningarna.</p>
15	2	3-4	<p>”... det framgår av studentinlagen att processen för att bevilja pedagogiskt stöd till studenter är delvis osystematisk...”</p> <p>Kommentar: Den ansvarsfördelning som Stockholms universitet har mellan de centralt placerade samordnarna för särskilt pedagogiskt stöd och institution/examinator är den normala vid svenska lärosäten (<i>självvärdering, sid. 41, stycke 2 under ”Studentstöd”, weblänk</i>). I den samordnarguide som tagits fram nationellt i samarbete mellan högskolorna uttrycks detta som följer: ”När det gäller rekommenderat stöd och anpassning i studiesituationen, är det institution/lärare/examinator som beslutar om vilka insatser eller åtgärder som är möjliga att genomföra i undervisning och examinationer, i relation till kursplan och övriga kurskrav.”</p> <p>I lärosätets interna regler för examination anges följande: ”För student med varaktig funktionsnedsättning finns möjlighet till intyg om rekommendationer om särskilt pedagogiskt stöd vid undervisning och examination (se vidare Studera med funktionsnedsättning på universitetets webbplats för utbildning). Former för undervisning och examination ska anges tydligt i kursplanen (se punkt 2.2.2 Former för bedömning). För att säkerställa att alla studenter får lika rättigheter och möjligheter kan examinator besluta om avsteg från kursplanens föreskrifter om former av undervisning och examination för en student som uppvisar intyg om rekommendationer om särskilt pedagogiskt stöd. Examinator ska i sådant beslut bestämma formerna för alternativ eller anpassad examinationsform eller ett kursobligatorium. Sådant</p>

			<p>beslut får dock inte strida mot de förväntade studieresultaten. Information om examinatorns möjlighet till detta ska framgå av kursplanen.” (<i>Regler för utbildning och examination på grundnivå och avancerad nivå, sid. 22-23</i>).</p>
15	1	2-3	<p>”... att döma av underlagen saknas en systematisk uppföljning av dessa verksamheter...”</p>
	2	8-10	<p>”Bedömagruppens intryck från underlagen är också att det inte finns någon systematisk uppföljning av studenthälsan eller studie- och karriärvägledningen.”</p> <p>Kommentar studie- och karriärvägledning: Ansvaret för uppföljning av universitetets centrala vägledningsarbete vilar på Studentavdelningen och rapporteras till Rektors kansli och ansvaret för uppföljning av universitetets vägledningsarbete vid institutionerna vilar på respektive vetenskapsområde (<i>Regler för studie- och karriärvägledning, sid. 3</i>). Studentavdelningens uppföljningsaktiviteter av den centrala vägledningen sker inom studievägledargruppen och i dialog med ansvarig sektions- och avdelningschef för att på ett övergripande plan rapporteras till Rektors kansli som en del av avdelningens årliga verksamhetsberättelse.</p> <p>Det finns även en fråga om studie- och karriärvägledning i utbildningsrapporterna som ska besvaras av samtliga utbildningar. För GN/AN: ”Beskriv hur studie- och karriärvägledningen är organiserad och hur studenter informeras om arbetsmarknaden.” För FN: ”Beskriv och analysera hur utbildningen förbereder doktoranderna för en framtida arbetsmarknad såväl inom som utanför akademien, samt beskriv rutiner och processer för karriärvägledning på institutionsnivå.” (<i>mall utbildningsrapport – grundnivå och avancerad nivå, sid. 8</i> och <i>mall utbildningsrapport – forskarnivå, sid. 9</i>). Studie- och karriärvägledning vid institutionen följs således systematiskt upp genom utbildningsgranskningarna.</p>
15	1	2-3	<p>”... att döma av underlagen saknas en systematisk uppföljning av dessa verksamheter...”</p>
	2	8-10	<p>”Bedömagruppens intryck från underlagen är också att det inte finns någon systematisk uppföljning av studenthälsan eller studie- och karriärvägledningen.”</p> <p>Kommentar Studenthälsan: Uppföljning av Studenthälsans verksamhet kräver en särskilt hög grad av systematik eftersom verksamheten styrs av hälso- och sjukvårdslagen och även eftersom</p>

			Stockholms universitet levererar studenthälsovård till nio andra högskolor i Stockholm. Uppföljningen redovisas bl.a. i en separat verksamhetsberättelse och i en särskild patientsäkerhetsberättelse. (Dessa båda dokument begärdes dock inte in av bedömargruppen.) Verksamheten diskuteras även i Studenthälsans rådgivande grupp där lärosätes- och studentrepresentanter ingår.
15	2	7	<p>”... studenter som beviljats detta av den centrala studentavdelningen...”</p> <p>Kommentar: Studentavdelningen <i>beviljar</i> inte särskilt pedagogiskt stöd utan <i>rekommenderar</i> stöd. Se även kommentar ovan (lärosätets kommentar till yttrandets sid. 15, stycke 2, rad 3-4).</p>
15	4	3-6	<p>”Vid platsbesök framkom vidare att lärarna inte har tillräcklig kunskap för att säkerställa att studenterna vid behov får pedagogiskt stöd, samt att de inte i tillräcklig grad känner till systemet för hur stöd beviljas. Det finns till synes inte heller något centralt stöd för lärare om hur de på bästa sätt – och med studentens lärande i fokus – ska bemöta en student som behöver extra stöd.”</p> <p>Kommentar: På medarbetarwebben finns central information till lärare och annan personal som kan användas som stöd vid kontakt med studenter med funktionsnedsättning (<i>självvärdering, sid. 41, stycke 2 under ”Studentstöd” och not 62</i> i vilken det hänvisas till institutionernas ansvar för alternativ eller anpassad examinationsform i <i>Regler för utbildning och examination på grundnivå och avancerad nivå</i>). Se även kommentar ovan (lärosätets kommentar till yttrandets sid. 15, stycke 2, rad 3-4).</p>
16	2	4-5	<p>”Det var dock inte tydligt i vilken utsträckning som studenthälsan är tillgänglig för doktorander.”</p> <p>Kommentar: Alla doktorander, oavsett finansieringsform, har rätt till företagshälsovård (<i>Regler för utbildning och examination på forskarnivå, sid. 6</i>).</p>
16	3	4-5	<p>”En organisationsförändring har lett till att biblioteksstyrelsen är avskaffad och att biblioteket nu är en del av förvaltningen, vilket att döma av vad som framkom vid platsbesök därmed kan inverka negativt på det formella studentinflytandet eftersom det nu inte finns ett specifikt organ för biblioteket.”</p> <p>Kommentar: Biblioteksfrågor behandlas särskilt i Områdesövergripande rådet, där studenterna är representerade (se protokoll och mötesanteckningar från Områdesövergripande rådets</p>

			<p>möten som ingick i fördjupningsspår 1, t.ex. <i>Protokoll fört vid sammanträde med Områdesövergripande rådet 2019-02-04</i>). Denna ordning infördes i samband med den nämnda organisationsförändringen just för att säkerställa det formella studentinflytandet inom biblioteksfrågor. Antalet studentrepresentanter i bl.a. Områdesövergripande rådet framgår av den årliga förteckningen över studentrepresentation i olika organ och grupper (<i>självvärdering, sid. 78, stycke 3, sid. 79, webblänk 1 och 2 och sid. 80, stycke 2</i>).</p>
16	4	3-4	<p>”Vid lärosätet finns även en grupp som en gång om året diskuterar studenthälsa, enligt vad som framkom vid platsbesök.”</p> <p>Kommentar: Otydlig beskrivning. Studentavdelningens ledning har månatliga avstämningar med studentkåren om sina verksamheter. Studenthälsans rådgivande grupp där lärosätes- och studentrepresentanter ingår ses ca tre gånger per år. Rådet för arbetsmiljö- och lika villkor där studentrepresentanter och företrädare för studenthälsan ingår har ca fyra möten per år. Studenthälsan och studentkåren samverkar löpande i operativa arbetsgrupper. Antalet studentrepresentanter i bl.a. Studenthälsans rådgivande grupp framgår av den årliga förteckningen över studentrepresentation i olika organ och grupper (<i>självvärdering, sid. 78, stycke 3, sid. 79, webblänk 1 och 2 och sid. 80, stycke 2</i>).</p>
16	6	sista	<p>”... institutionsföreträdare, studenter och områdeskansliet ...”</p> <p>Kommentar: Borde stå ”områdesledning med stöd av områdeskanslierna”.</p>
17	2	6-8	<p>”Överlag visar underlagen på en brist i systematiska och tydliga processer för doktorander och internationella studenter, det vill säga grupper som är särskilt utsatta om något brister – exempelvis om handledarrelationen inte fungerar.”</p> <p>Kommentar: Exemplet är olyckligt valt med tanke på att universitetet har tydliga regler för hur handledarbyte ska gå till på forskarnivå (<i>Regler för utbildning och examination på forskarnivå, sid. 15-16</i>).</p>

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
------	--------	-----	------------

18	3	5-6	<p>”De utbildningsrapporter och granskningsrapporter från interna utbildningsgranskningar som bedömargruppen har tagit del av uppvisar stor variation både till utformning och innehåll.”</p> <p>Kommentar: Arbetet med båda rapporterna sker sedan 2018 i universitetsgemensamma och obligatoriska mallar och granskningsrapporterna kalibreras inom områdena (<i>Regler för utbildningsgranskningar, sid. 6, not 1</i>). En av de sex granskade utbildningarna från vilka bedömarna har tagit del av rapporterna ingick i pilotgranskningen, då andra versioner av mallarna användes. De mallar som används sedan 2020-06-24 har styrts upp ytterligare och innehåller t.ex. instruktionstexter i rutor, något som förhoppningsvis kan bidra till mer enhetlighet. Tilläggas kan också att de båda områdesnämnderna har lagt upp sina rutiner för granskningarna, inklusive beslutens utformning, på lite olika sätt (i de lokala handläggningsordningarna för utbildningsgranskning som områdesnämnderna fastställer), vilket kan avspeglas i såväl utbildnings- som granskningsrapporter (<i>självvärdering, sid. 18, stycke 2 och not 31</i> samt <i>handläggningsordningarna</i> som bedömargruppen har begärt in i fördjupningsspår 1).</p>
19	2	1-3 8-12	<p>”Rutiner för vilka underlag som krävs och hur underlagen behandlas inför beslut samt ansvarsfördelningen på olika nivåer är tydligt beskrivna i <i>Regler och handläggningsordning för etablering och avveckling av utbildning</i>.”</p> <p>”Studenternas rättssäkerhet är i fokus för beredningen av avveckling av utbildning. I studentinlagan framgår att skillnader i handläggningsordningen mellan de båda områdena vid lärosätet – det vill säga det humanvetenskapliga området och det naturvetenskapliga området – är en försvårande omständighet för studenterna.”</p> <p>Kommentar: I stycket kopplas det universitetsgemensamma styrdokumentet <i>Regler och handläggningsordning för etablering och avveckling av utbildning</i> ihop med en passus i studentinlagan (sid. 3) som refererar till de områdesspecifika handläggningsordningarna för utbildningsgranskningar (<i>självvärdering, sid. 18</i>), vilka bygger på styrdokumentet <i>Regler för utbildningsgranskningar</i>, och alltså inte har med avveckling av utbildning att göra (vilket är det stycket handlar om).</p>
20	4	5-10	<p>”Bedömargruppen har tagit del av ett antal av de utbildningsrapporter som vid interna utbildningsgranskningar skrivs av ansvarig institution för utbildningen i fråga och ett antal av de granskningsrapporter som skrivs av de utsedda granskarna av den aktuella utbildningen.</p>

			<p>Stickproven från samtliga tre utbildningsnivåer visar dock på stor variation i utformning och delvis innehåll inom lärosätet, vilket skulle kunna visa att granskningsprocessen i sig inte är tydlig för alla medarbetare. Här föreligger ett utvecklingsområde.”</p> <p>Kommentar: Arbetet med båda rapporterna sker i universitetsgemensamma och obligatoriska mallar och granskningsrapporterna kalibreras inom områdena (<i>Regler för utbildningsgranskningar, sid. 6, not 1</i>). En av de sex granskade utbildningarna från vilka bedömarna har tagit del av rapporterna ingick i pilotgranskningen, då andra versioner av mallarna användes. De mallar som används sedan 2020-06-24 har styrts upp ytterligare och innehåller t.ex. instruktionstexter i rutor, något som förhoppningsvis kan bidra till mer enhetlighet. Tilläggas kan också att de båda områdesnämnderna har lagt upp sina rutiner för granskningarna, inklusive beslutens utformning, på lite olika sätt (i de lokala handläggningsordningarna för utbildningsgranskning som områdesnämnderna fastställer), vilket kan avspeglas i såväl utbildnings- som granskningsrapporter (<i>självvärdering, sid. 18, stycke 2 och not 31</i> samt <i>handläggningsordningarna</i> som bedömargruppen har begärt in i fördjupningsspår 1).</p>
22	3	5-7	<p>”Eftersom utvärdering och uppföljning bara baseras på den sexåriga interna utbildningsgranskningen och på kursutvärderingar, är det dock av stor vikt att beslutade åtgärder och kvalitetsrapporter följs upp varje år.”</p> <p>Kommentar: I de fall områdesnämnden fattar beslut om nödvändiga åtgärder som resultat av granskningen följs dessa upp inom en av nämnden fastställd tidsram (<i>Regler för utbildningsgranskningar, sid. 11</i>). Denna tid kan variera beroende på åtgärdernas omfattning och karaktär, men är i normalfallet 8-12 månader (exempel på detta finns i de <i>beslut om åtgärder</i> som bedömargruppen har begärt in i fördjupningsspår 1).</p> <p>Kvalitetsrapporter skrivs en gång per år och utgör underlag till rektors kvalitetsdialoger med områdena. Dialogen i sig är en uppföljning av kvalitetsrapporten. Av mallen för kvalitetsrapporten (<i>mall för kvalitetsrapport, sid. 2</i>) framgår dessutom att en av rubrikerna är ”Uppföljning av förra årets kvalitetsdialog”.</p> <p>Såväl beslutade åtgärder som kvalitetsrapporter följs alltså upp årligen.</p>
23	3	7-9	<p>”Resultatet av granskningen sammanställs i en granskningsrapport som delges ifrågavarande utbildningsberedning vid den berörda</p>

			<p>fakulteten eller – när det gäller det naturvetenskapliga området – en särskilt utsedd åtgärdsgrupp.”</p> <p>Kommentar: Granskningsrapporter delges utbildningsberedningarna vid det humanvetenskapliga området, inte fakulteternas utbildningsberedningar (<i>självvärdering, sid. 66, stycke 3 och Regler för utbildningsgranskningar, sid. 11-12</i>).</p>
24	3	5-7	<p>”Kursrapporterna ska finnas lättillgängliga på lärosätets intranät för studenter och anställda senast tio veckor efter avslutad kurs, vilket fastslås i <i>Regler för utbildning och examination på grundnivå och avancerad nivå</i>.”</p> <p>Kommentar: Stockholms universitet har inget intranät. Webben, inklusive medarbetarwebben, är öppen och åtkomlig för alla (<i>självvärdering, sid. 27, stycke 4, rad 4-5</i>). Se utförlig kommentar ovan (lärosätets kommentar till yttrandets sid. 5, stycke 2, rad 3). Det står därför heller ingenting om ett intranät i de åberopade reglerna (och inte heller nämns medarbetarwebben i detta sammanhang).</p>
24	3	9-14	<p>”Bedömggruppen förhåller sig skeptisk till den begränsning av intressenter som görs, nämligen studenter – och då främst de som har gått kursen – och anställda. Det är bedömggruppens uppfattning att det för lärosätet bör finnas fler intressenter, men i utbildningsrapporter och granskningsrapporter som bedömggruppen har tagit del av framgår det tydligt att ”intressenter” begränsas till studenter och anställda. Kursvärderingar och kursrapporter bör göras tillgängliga för alla studenter, även de presumtiva.”</p> <p>Kommentar: Stockholms universitet har inte begränsat intressenterna till nuvarande studenter och anställda. Kursrapporter är tillgängliga för alla, även presumtiva studenter genom den digitala utbildningskatalogen. Resultatet av utbildningsgranskningarna är även tillgängligt för externa intressenter, t ex intresserad allmänhet (<i>självvärdering, sid. 27</i>).</p>
24	5	4-5	<p>”Dessutom har en lärosätsgemensam IT-tjänst för genomförande och resultatpublicering av kursutvärderingar utvecklats, men ännu inte införts.”</p> <p>Kommentar: IT-tjänsten pilottestades 2020 och infördes allmänt på universitetet i januari 2021 (<i>självvärdering, sid. 6</i>).</p>

Bedömningsområde: Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
25	3	4-5	<p>”I dessa regler samt exempelvis i mallen för granskningsrapporter vid det naturvetenskapliga området återfinns tydliga instruktioner...”</p> <p>Kommentar: Mallen inklusive instruktionen för granskningsrapporten är universitetsgemensam och används således inom båda vetenskapsområdena (<i>Regler för utbildningsgranskningar, sid. 6</i>).</p>

Bedömningsområde: Student- och doktorandperspektiv			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
28	2	5	<p>”Lärosätet genomför inte några lärosätsgemensamma, systematiska studentbarometrar.”</p> <p>Kommentar: Frågan om studentbarometer har vid flera tillfällen diskuterats på bl.a. Områdesövergripande rådet (<i>protokoll och minnesanteckningar från Områdesövergripande rådets möten 2020-06-09 och 2020-10-19</i>, ingick i underlaget till fördjupningsspår 1). Under Områdesövergripande rådets möte den 19 oktober presenterades t.ex. en metaanalys av andra lärosätens studentbarometrar i form av en promemoria. (Detta dokument ingick dock inte i det begärda underlaget). Av promemorian framgår bl.a. att ”den sammantagna bedömningen är att universitetet i nuläget inte bör gå vidare med någon storskalig studentbarometer. Kombinationen av stor resursåtgång och osäker användning är inte helt enkel att försvara”. Av promemorian framgår även att universitetet redan inhämtar information, t.ex. genom utbildningsgranskningar, kursvärderingar och medarbetarsamtal med doktorander, om de flesta av de områden som följs upp i andra lärosätens studentbarometrar.</p>
28	4	3-4	<p>”De kontaktpersoner som enligt reglerna ska tillsättas saknas i många fall och de som finns har inte alltid tilldelats de arbetsuppgifter som ska ingå i rollen.”</p> <p>Kommentar: I april 2021 fanns det kontaktpersoner för studentinflytande vid samtliga 46 institutioner. Detta framgår av en förteckning från Stockholms universitets studentkår (SUS) som universitetet då tog del av. Det framgår även av mötesanteckningar från ett avstämningsmöte mellan kontaktpersoner och SUS från april</p>

			2021. (Dessa dokument ingick dock inte i det begärda underlaget.) Kontaktpersonernas uppdrag, oavsett nivå, är att fungera som en länk till studentkår och dess råd (se vidare <i>Regler för studentinflytande, sid. 8</i>).
29	2	3-4	”... där det bland annat anges med hur många representanter studenter och doktorander ska finnas representerade i beredande och beslutande organ samt vid en-personsbeslut.” Kommentar: ”hur många representanter studenter och doktorander ska finnas representerade...” bör ändras till ”hur många studentrepresentanter som ska finnas...”
29	4	1-4	”Lärosätet har programråd med studentrepresentation för många utbildningsprogram, men inte för samtliga. Vid platsbesök framkom det att det finns programråd för alla program som innehåller kurser från mer än en institution och det framgår i självvärderingen att sådana också finns för vissa andra program.” Kommentar: Att det finns programråd för samtliga program som innehåller kurser från mer än en institution stämmer vad gäller det naturvetenskapliga området men inte generellt vad gäller det humanvetenskapliga området, förutom inom lärarutbildningarna och vissa andra program (<i>självvärdering, sid. 29 och 83-84</i>).
29	4	6-7	”Vissa studentrelaterade frågor saknar naturligt hemvist för studentinflytande, exempelvis IT och bibliotek.” Kommentar: Biblioteksfrågor behandlas av Områdesövergripande rådet, där studenterna är representerade (se de protokoll och mötesanteckningar från Områdesövergripande rådets möten som ingick i fördjupningsspår 1, t.ex. <i>Protokoll fört vid sammanträde med Områdesövergripande rådet 2019-02-04</i>). IT-frågor behandlas i delpportföljerna (och i de arbets-, referens- och styrgrupper som skapas från dem), där studenter är representerade (<i>självvärdering, sid. 3, 43 och 78, stycke 3, webblänk 2 till årlig förteckning över studentrepresentation i olika organ och grupper, sid. 79, webblänk 1 och 2 och sid. 80, stycke 2</i>).
30	2	13	”Bedömargruppen noterar att det i <i>Åtgärdsplan för det Naturvetenskapliga området 2019-2020</i> återfinns en punkt om att ”utveckla den engelskspråkiga webben som vänder sig till internationella studenter”, men denna punkt finns inte med i områdets åtgärdsplan för 2021-2022.”

			Kommentar: Punkten finns inte med eftersom den är genomförd inom perioden 2019-2020.
--	--	--	---

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
32	2	4-6	<p>”I vissa utbildningar sker enligt självvärderingen uppföljning inom programråd under mellantiden, men sådana råd är obligatoriska enbart när utbildning sker med flera institutioner inblandade.”</p> <p>Kommentar: Programråd vid flerinstitutionsutbildningar är endast obligatoriskt vid Naturvetenskapliga området.</p>
32	4	3-4	<p>”Dock anges i <i>Strategier för Naturvetenskapliga området 2017-2022</i> att områdets alumnverksamhet är under uppbyggnad...”</p> <p>Kommentar: Området har genomfört alumnenkäter sedan 1996 (<i>självvärdering, sid. 68</i>), men vill i de nya strategierna ytterligare förstärka arbetet med alumner och göra dem mer delaktiga i verksamheten. Av texten i yttrandet får man intrycket av att denna ytterligare åtgärd är något negativt, kanske p.g.a. att ordet ”dock” inleder meningen.</p>
33	2	1-2	<p>”Ett problem av relevans här är även att lärosätet inte arbetar systematiskt med att sprida resultat från systemet för kvalitetssäkring utanför sina interna informationskanaler, att döma av självvärderingen och av dokumentet <i>Kommunikationspolicy för Stockholms universitet</i> i vilket externa intressenter inte finns angivna.”</p> <p>Kommentar: Resultaten från kvalitetssäkringssystemet publiceras på universitetets webbplatser och är åtkomliga för såväl interna som externa intressenter (<i>självvärdering, sid. 27</i>). Se utförlig kommentar ovan (lärosätets kommentar till yttrandets sid. 5, stycke 2, rad 3).</p> <p>Det är visserligen sant att specifika externa intressenter inte nämns i kommunikationspolicyn. Men den omfattar kommunikation riktad till externa intressenter. Till exempel står ”Externt ska kommunikationen bidra till att omvärldens kännedom om, och engagemang för, Stockholms universitet ökar och fördjupas”, men själva policyn riktar sig, som ett stöd, till medarbetare. Kan det vara ett missförstånd?</p>

Datum

Reg.nr

21(21)

2021-10-19

411-00436-19

33	5	8-10	<p>”Det framgår här att det finns ett lärarutbildningskonvent vid lärosätet i vars regi en alumnenkät genomförs vartannat år, där det dock inte går att urskilja specifika utbildningsprogram.”</p> <p>Kommentar: Lärarutbildningskonventet är inte en gruppering inom Stockholms universitet utan ett nationellt organ: https://www.lararutbildningskonventet.se/.</p> <p>Den nationella alumnenkäten genomförs av SCB på uppdrag av lärarutbildningskonventet. I SCBs tekniska rapport som åtföljer undersökningen framgår att det går att särskilja olika utbildningsprogram i enkäten.</p>
----	---	------	---